

DARBININKAS

LIII NR. 73 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRITIS - NOV. 8, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Prezidentas išrinktas, ir vidaus audra rodos aprimus

Rinkimų duomenys dar nebaigti skaičiuoti. Ligšioliniai skaičiai rodo, kad Nixonas buvo išrinktas mažesne persvara nei Kennedy prieš Nixoną: 94 proc. balsų suskaičiavus skirtumas tarp varžovų buvo 49,257 (už Nixoną 29,726,409, už Humphrey 29,677,152). Skirtumas tarp Kennedy ir Nixono anuo metu buvo 112,803.

Senate respublikonai laimėjo 7 naujus senatorius: B. Goldwater (Ariz.), Ed. J. Gurney (Fla.), R. Dole (Kansas), M. W. Cook (Kentucky), Ch. McC. Mathias (Louisiana), W. B. Saxbe (Ohio), H. Bellmon (Oklahoma), R.S. Schweiker (Pa.). Bet prarado vieną vietą Iowoj. Senate respublikonai turės 41 ar 42, demokratai 58 ar 59. Iškriti sen. Morse (Oregon), iškriti J. Clark (Pa.), bet išsilaukė Fulbright, Church — demokratai; išsilaukė Dirksen ir kiti respublikonai, išskyrus tą vieną Iowoj.

Atstovų Rūmuose laimėjo 4 naujas vietas.

Taigi Kongresas liko demokratų kontrolėje. Tačiau Chr. Sc. Monitor mano, kad naujame Kongrese sustiprės respublikonų ir pietinių demokratų konservatorių koalicija.

Jūs turėsite mano pagalbą tautai sujungti ir jai vadovauti. Šie metai yra tokie sunkūs Amerikai... — sveikino Humphrey rinkimų laimėtoją Nixoną

Prezidentas Nixonas po rinkimų pasisakė savo uždaviniu laikysias sujungti visos Amerikos jėgas, arba, kaip jis kalbėjo prieš rinkimus, telkti į darbą visus pajėgius darbu žmones, nepaisydamas partinio, rasinio, religinio nusistatymo.

N. Y. Times vedamajame reikiš pasitenkinimą, kad Amerika išvengė chaoso, kuris galėjo kilti, jei prezidento klausimą būtų lėmęs derybos su Wallace. Patį Nixoną, nors laikraštis buvo rėmęs Humphrey, dabar vertino kaip inteligentingą, valstybiškai prityrusį, nuosaikų, kai kuriuos klausimus sprendžiantį konservatyviai.

Chr. Sc. Monitor rinkimuose atiduotus balsus už Nixoną, o taip pat už Wallace vertino kaip tautos pasisukimą labiau į konservatyvumą. Esą didžioji tautos dalis jaučiasi būsianti saugesnė su Nixonu, negu su Humphrey.

Būsimosios vyriausybės narių eilėse Monitor mini W. W. Scranton — valst. sekr.; N. A. Rockefeller — apsaugos sekret.; mini taip pat gubernato-

rius Romney ir Volpe kaip vyriausybės narius.

Bendradarbiaudamas su Kongresu Nixonas remsis kongresmanais A.H. Quie (Min.), F. B. Morse (Mass.) G. Bush (Tenn.), C. MacGregor (Minn); taip pat senatoriais: E. W. Brooke (Mass.), H. H. Baker, Jr. (Tennessee), J.G. Tower (Texas), Ch. H. Percy (Ill.), Ch. E. Goodell (N.Y.).

Daily News, kuris buvo indorsavęs Nixoną, dabar mano, kad jis bus vienas iš didžiųjų prezidentų. Tikisi, kad Nixonas suras kalbą su demokratių kongresu ir labiau nei Eisenhoweris susitpirns partijos organizacija.

Laikraštis taip pat apgailestauja, kad į senatą grįžo Fulbrightas; patenkintas, kad iškriti iš senatorių Clark (Pa.). Patenkintas, kad išsilaukė Dirksen ir grįžo į senatą Goldwateris.

Ypatingai palankiai atsiliepė apie Pat Nixon — su viltim, kad ji nepavers Baltųjų Rūmų artistų salonu, kaip darė Mrs. Kennedy, kad Nixonas nekilnos marškinių savo žaizdom rodyti LBJ stiliu.

Po rinkimų: išrinktasis prezidentas Nixonas su šeima

Čekoslovakijoje pradeda nusivilti savo vadais?

„Nėra galo nuolaidom. Griežtai tariant, nebėra vadovybės“, skundėsi Prahoje vienas čekoslovakas Chr. Sc. Monitor korespondentui. Skundėsi, kad po sutarties, Čekoslovakijos pasirašytos Maskvoj, iškyla vis nauji varžymo reikalavimai. Reikalavimai ne tik suvaržyti informacijos laisvę. Reikalavimai sustabdyti ir Čekoslovakijoje numatytas reformas: šį rudenį numatytas partijos suvažiavimas reformom priimti atšauktas; Čekijos-Slovakijos federacijos planas kludomas vykdyti, reikalaujant, kad abiem valstybėm būtų tik viena Čekoslovakijos partija, kuri visą valdytų; parlamento rinkimai, kurie turėjo būti šį rudenį, atidėti. Ūkis vis labiau surišamas su Comecon. Surišamas tiek, kad Čekoslovakijos du trečdaliai eksporto turi eiti į Comecon bloko valstybes. Viltis Čekoslovakam sustiprint prekybą su Vakarais ir gauti iš ten kreditų blanksta.

Kurios kitos jėgos iškilo New Yorke?

Klausimą kelia šis rinkimų faktas: New Yorke valstijos respublikonų rėmėjai negu demokratų. Valstijos seimelis ir senatas atsidūrė respublikonų kontrolėje. Dabar laikoma, kad New Yorkas respublikoniškiausia valstija — ir gubernatorius, ir majoras taip pat respublikonai. O betgi ši respublikoniška valstija savo balsais labiau parėmė demokratą Humphrey, ne respublikoną Nixoną. Tai gali būti aiškinama tuo, kad New Yorke respublikonų vadovybė yra vadinamieji liberalai, kurių Humphrey artesnis nei Nixonas. Tai yra didžioji jėga. W. Buckley buvo dar prieš rinkimus pastebėjęs, kad sen. Javits, liberalas, buvo priešingas, kad respublikonai priimtų konservatorių partijos indorsavimą Nixonui, bet jis pats prisieimė liberalų partijos indorsavimą sau. Rinkimai parodė betgi, kad prieš stiprią liberalų įtaką stipriai auga kita jėga — ne Wallace, kuris tegavo 5 proc. balsų, bet konservatorių partijos. Jos atstovas į senatorius Buckley nebuvo išrinktas, bet jis gavo daugiau kaip milijoną balsų, o 1964 metais konservatoriai tebuvo surinkę pusę milijono. Dėl to po rinkimų Buckley pareiškė: esą konservatoriai pasijuto šiuose rinkimuose dvigubai didesnė jėga negu liberalų partija, kuri turi įtakos demokratam; jie tikisi tad turėti ateity nemažiau įtakos respublikonam.

Iš fabrikų ateina į partiją tūkstančiai laišku prieš naujas nuolaidas. Kompozitorių sąjunga, švesdama savo 50 metų jubiliejų, kreipėsi į vyriausybę su skundu, kad „užsieninės valstybės“ kišasi į „vidaus reikalus“, dalina svetimą propagandą fabrikuose, mokyklose, o Čekoslovakijos vadovybė dėl to tyli. Gyventojai susidarė įspūdį, — rašo korespondentas —, kad tauta yra vieningesnė ir ryžtingesnė negu jos vadai.

Lapkričio 7 įsakytą iškelti Sovietų vėliavas šalia Čekoslovakijos. Daugelyje Prahos gatvių sovietines vėliavas jaunimas nuplėšė.

James Earl Ray — žudė ar talkino?

Daugelis jau užmiršo ir vardą Ray — to, kuriam priskiriamas dr. M. L. Kingo nužudymas ir kuris buvo pargabentas iš Anglijos ir sėdi dabar Memphis kalėjime, laukdamas teismo. Look magazine korespondentas pasakė su juo pasikalbėjimo dalį — kaip Ray buvo pabėgęs iš kalėjimo, kaip pasiekė Kanadą, norėjo gauti ten pasą ir iškelti į Braziliją, kuri neturi sutarties su Amerika dėl nusikaltėlių išdavimo. Ray buvo patyręs, kad Kanados pasą gauti lengviausia — jam buvo atsakė, kad jokių dokumentų tam nereikia; reikia tik vieno Kanados gyventojų, kuris priesaika paliudytų pažįstą žmogų dvejus metus.

Tokio žmogaus beiškodamas, Ray Kanadoje susidūrė su Raoul. Kas tas Raoul, jis daugiau nieko nežinojo. Pažino tik jį kaip jauną, apie 35 metų šviesiaplaukį pietietį, buvusį kada nors N. Orleans. Po eilės susitikimų Raoul pasiūlė jam biznį: tegul Ray kelis kartus savo automobiliu pervažiuoja pro Windzorą į J. Valstybes

Šviesa iš New Yorke į Skandinaviją

Penketas šeimų New Yorke pradėjo katalikybės atnaujinimą savo paliktose tėvynėse

Taip dažnai tenka šioje vietoje kalbėti apie karinę, ūkinę, politinę paramą, kuri eina iš šios šalies į visus pasaulio kampus. Tebus syki atkreiptas dėmesys į kitokią paramą, kurią suorganizavo New Yorke gyvenantieji ateiviai iš Skandinavijos kraštų ir kurią siuntė į savo paliktąsias tėvynes... Prieš 50 metų šiame mieste tebuvo gal penketas šeimų katalikų, ateivių iš Skandinavijos. Jie jautėsi izoliuoti nuo aierių; protarpiais susirinkdavo bent bendrai papietauti. 1910 m. ku-

nigas John LaFarge, jėzuitas, sugalvojo sutelkti juos į lygą. Ją pavadino šv. Ansgaro vardu. Pavadino dėl to, kad Ansgaras buvo prancūzas, kuris 826 metais buvo atkeliavęs į Skandinaviją krikščionių tikėjimo skelbti.

Tos mažosios lygos uždavinys buvo paremti katalikybę jų tėvynėse. Paremti konkrečiais darbais — parūpinti religinio turinio knygelių, brošiūrų konvertitams iš Skandinavijos, informuoti amerikiečius apie Skandinavijos kraštus bei katalikybę juose. Ilgainiui rinko ir siuntė į savuosius kraštus mišrių stipendijas kunigam. Lyga plėtis nesirūpino — laikėsi nusistatymo: geriau mažiau, bet giliau... O su ekumeniniu sąjūdžiu sustiprėjo ir taktika iš-eit katalikam į bendrąjį Skandinavijos kraštų gyvenimą ir jam daryti įtakos savo veiklapagalba bendriesiems reikalams; darbai skelbti savą tikėjimą.

Skandinavijos valstybėse 99 procentų gyventojų yra protestantų tikėjimo — liuteronai. Bažnyčia ten yra valstybinė institucija. Tokioje švedijoje, sakysim, gali nelaikyti savęs tikinčiuoju, tačiau mokesčius liuteronų bažnyčiai vis tiek turi mokėti.

Koks tas tikėjimų gyvenimas Skandinavijoje, kaip vienas iš lygos veikėjų The Tablet rašo, sunku amerikiečiui ir įsivaizduoti.

Norvegijoje pvz., ypačiai šiaurėje, sutiksi žmonių, kurie savo gyvenime nėra matę katalikų kunigo. Ar net apskritai kataliko.

Švedijoje, Stockholme, 1962 buvo konsekruotas katalikų vyskupas Taylor. Konsekrovo miesto rotušėje, nes nebuvo tokios katalikų bažnyčios, kurioje sutilptų visi dalyviai iškilnių, kurių čia nebuvo nuo reformacijos įvedimo. Švedija ploto kaip Kalifornija turi tik 23 katalikų parapijas, o valstybinių, t. y. liuteronų bažnyčių yra 1,138. Dar prieš penkeris metus visą šiaurinę švediją aptarnavo vienas kunigas, važinėdamas volksvaguene. Volksvaguene dažnai ir pernakovdavo. Pamaldos būdavo laikomos privačiuose namuose, pašiuose, nes iki artimiausios bažnyčios galėjo būti šimtas ar daugiau mylių.

Suomijon vyskupas William Coblen atvyko 1924. Rado tada 4 kunigus su dviem parapijom. Kai 1967 vyskupas pasitraukė, paliko jau 20 kunigų, apie 40 seserų, aptarnaujančių 2,600 katalikų. Vyskupas aiškino, kad savo ir kunigų misija laikė ne norą atversti iš vieno tikėjimo į kita, bet greičiau skleisti informaciją, kad vieni kitus geriau suprastų, atsikratytų neteisingų nuomonių ir būtų pašalintas vienas kitu nepasitikėjimas.

Danijoje sąlygos kiek kitokios. Ten vyskupija buvo įsteigta Copenhagoje 1953. Tarp 4,5 mil. danų yra 25,000 katalikų. Jų apie 10,000 yra pačioje Copenhagoje. Religinių bendruomenių turi apie 600. Jos laiko ligonines, senelių namus, vaikų darželius, sveikatos namus. Vyriausybė pinigais paremia privates mokyklas kaip ir valdines. Paremia ligonines ir kitas socialines globos bei švietimo įstaigas. Daro betgi tą skirtumą, kad liuteronų kunigam moka ir algas, katalikų — ne. Kunigam išlaikyti, bažnyčiom statyti ar taisyti katalikai turi patys pinigų susiorganizuoti.

Lygos nariai, kurie pradėjo aną šviesą siusti į savo gimtuosius kraštus, su pasididžiavimu primena, kad Norvegijos rašytoja Nobelio laureatė Sigrid Undset (konvertė), gyven-dama New Yorke, buvo uoliminėtos lygos veikėja.

KAS IR KUR?

Kas daugiau laimėjo iš bombardavimo sustabdymo Vietnam? — U. S. News... atsako, kad laimėjo daugiausia komunistai. Amerika kovojo, norėdama apsaugoti P. Vietnamo laisvę, dėl to paaukojo 29,000 karių, sudėjo 83 bilijonus dol. Dabar Paryžiuje ir kitur prasi-dės derybos dėl tos laisvės apribojimo, kada komunistai reikalauja P. Vietnamą perduoti į komunistų sudarytą „koalicinės vyriausybės“ rankas.

Kas bus su Paryžiaus derybom? N. Y. Times aiškina, kad dėl naujo prezidento Amerikoje klausimas turės būti kiek nudelstas. Iki bus sutarta dėl Amerikos linijos P. Vietnamo atžvilgiu.

Kur bus naujas konfliktas? Tas pats U. S. News mini tris dabar pavojingiausias vietas: vidurinius rytus, Korėją ir Berlyną.

Po rinkimų: viceprezidentas ir Mrs. Humphrey

NEW YORKO VEIDAS PRAĖJUSIŲ RINKIMŲ PAVEIKSLE

Prezidento rinkimų rezultatai atskirose vietose dar ne visur išaiškėjo. Bet New Yorke veidas aiškus ir įdomus.

New Yorke miesto rinkimų komisija laukė 3,390,000 balsuotojų — susilaukė 800,000 mažiau: tik 2,592,709. Tai mažiau nei 1964 — tada balsavo 3,076,230.

Kodėl mažiau? N. Y. Post aiškina, kad šiemet susilaukė nuo urnų nepaprastai daug portorikiečių ir negrų. Tokiuose jų centruose kaip Bedford Stuyvesant, Bronx, Harlem buvo 15-25 proc. mažiau nei 1966 renkant gubernatorių.

New Yorke Humphrey turėjo didelę persvarą prieš Nixoną. Brooklyne prieš Humphrey 488,648 Nixonas tegavo 246,251. Kas čia daugiausia rėmė Humphrey? Tas pats laikraštis tikina, kad minėtuose negrų ra-

jonuose Humphrey lenkė Nixoną santykiu 7:1. Antras jo didelis rėmėjas buvo žydai. Tokiuose Brooklyno rajonuose kaip Flatland Canarsie H. gavo 30,639, Nixonas 10, 323; Flatbush-Parkville Humphrey 40,360, Nixonas 13,261. N.Y. Post ir pažymi, kad Flatbush, kuriame žydų keturi penktadaliai, Humphrey ėjo santykiu 3:1. Čia nieko negelbėjo Nixono pareiškimai, kad jis stovi už lėktuvų pardavimą Izraeliui, už Izraelio paramą. Tas argumentas, matyt, žydų neveikė.

Gallupas jau po rinkimų taip pat tvirtino, kad New Yorke 80-90 proc. balsų už Humphrey buvo žydų, portorikiečių, negrų. Už Johnsoną 1964 buvo balsavę žydų 92 proc., dabar už Humphrey 87 proc.

Nixonas daugiausia New Yorke laimėjo, kur yra skandinavų, italų, vokiečių, aierių. Lai-

mėjo 10-15 proc. tarp jų daugiau nei paskutiniuose rinkimuose.

Trečią Humphrey rėmėją Gallupas nurodo katalikus. Esą 62 proc. katalikų balsavę už Humphrey, 28 proc. už Nixoną, 10 už Wallace. Skirtumas nedidelis, palyginti su 1964 balsavimais: tada už LBJ balsavo 76 proc. katalikų ir tik 24 proc. už Goldwaterį. Katalikai iš tradicijos labiau remia demokratą. Ar tą pat galima pasakyti apie New Yorke žydus? Faktas, kad demokratas O'Dwyer, konkurentas Javits, iškriti, rodo, kad New Yorke žydai parėmė ne demokratą, bet respublikoną Javits, žydą. Šiuo atžvilgiu lapkričio 5 New Yorke žydai pasirodė kaip pavyzdinčiai sude-rinta, stipri ir vieninga organizuota jėga, nors kasdieniniame gyvenime jie dažnai vienas su kitu apsikapoja.

Laisvųjų lietuvių kelionės į pavergtą kraštą

J Laisvę žurnalo paskutinia- me nr. yra dr. Antano Macei- nos atsakymai į redakcijos kla- usimus. Vienas iš klausimų yra aukščiau minėtas dėl laisvųjų lietuvių lankymosi pavergtoje Lietuvoje. Jis sako:

Viena protinga lietuvė mote- ris neseniai man kalbėjo, esą lietuviškas jaunimas iš laisvo- jo pasaulio, apsilankęs Lietuvo- je, grįžtas toks antikomunisti- nis, tiek sovietine santvarka nu- sivilęs, tiek nelemtų išpūdžių prislėgtas, kad niekas geriau ne galėtų antikomunistinės nuotai- kos jaunime pažadinti, kaip tokie apsilankymai. Jai atsai- kiau: jei taip iš tikro yra, tai reikia rengti kuo didžiausias ke- liones Lietuvoje ir skatinti ska- tinti jaunimą ten vykti.

Tačiau aš stipriai abejoju šios moters diagnoze; abejoju todėl, kad lankymai Lietuvoje ne mes iš komunistų išpraše- me, o komunistai mums jų pri- mygtinai pradėjo kažkodėl siū- lyti ir tebesiūlo. Jau tik šis vienas faktas turėtų versti mus susimąstyti. Kodėl komunistai trokšte trokšta, kad kuo da- ugiausia laisvojo pasaulio lietu- vių aplankytų savo kraštą? Prieš kokį dešimtmetį jie mums įtikinėjo grįžti. Negrįžome. Da- bar jie mus įkalbinėja apsilan- kyti. Ir aš pats esu gavęs pra- šymų apsilankyti — su visomis "garantijomis", kad galėsiu grįžti atgal į Vakarų. Kodėl vi- sa ši propaganda? Ko ji siekia? Nejaugi komunistai, turį tiek akių ir ausų visame pasaulyje, nežinotų, kad grįžusieji iš Lie- tuvos nusivilę sovietine san- tvarka ir parsivežę neigiamų iš- pūdžių? O jeigu jie tai žino ir vis dėlto lankymai ska- tina, tai čia slypi kažkoks pla- nas. Koks? Jo turinio nežino- me tačiau jo buvimu abejoti netenka. Viena tik aišku, kad šis planas nėra tam, kad sovie- tinei santvarkai pakenktų, bet kad jai padėtų ir ją stiprintų. Galimas daiktas, kad šis pla- nas yra platus ir toks ilgame- tis, jog sovietai sutinka tuo tar- pu pakelti ir kai kurių psicho- loginių nuostolių, sudarydami blogo išpūdžio atsilankan- tiems. Tačiau ilgu nuotoliu matuodami, komunistai, matyt, tikisi šiuos nuostolius atgauti su kaupu. Ar jie tai pasiekę, sunku pasakyti. Tačiau man neaišku, kodėl turėtume įsi- jungti į šį planą, pasiduodami sovietų įtaigoms ir lankydami- si tėvynėje? Juk argi jau taip sunku — net ir jaunimui — suprasti, kad sovietai šį lanky- mą skatina anaipol ne žmo- niškumo vedami: pasimatyti su giminėmis, pasidalinti su jais savo vargais bei rūpesčiais, pa- guosti senus tėvus ir t.t. O jei visų šių paskatų pagrindu glū- di ne žmogiškieji motyvai, tai reikia tikrai būti dviasčiai ak- liems bei kurtiems, kad nema- tytum ir negirdėtum visoje šio- je svečiąvimosi propagandoje komunistinių motyvų, tegu jie savo turiniu mums ir nebūtų žinomi.

Tuo, man rodos, išsispren- džia ir anas mūsų spaudoje dažnai svarstomas "kultūrinių ryšių" klausimas. Jų norime ne tik mes. Jų nori ir birželio mėn.) "Kubon u. Sagner" kny- gyno Muenchene; knygyno, ku- ris pardavinėja komunistinio bloko leidinius. Tuose katalo- guose yra gausybė lietuviškų sovietinių leidinių: literatūros ir mokslo srities (kovo mėn ka- taloge 83, birželio mėn. —67 pavadinimai). Palyginus su vo- kiekčių knygomis, šie leidiniai yra nuostabiai pigūs. Kiekvien- nas gali jų pirkti. Taigi ryšys su sovietine Lietuvos kultūra yra. Vietame kataloge buvo ir eilė lietuviškos muzikos plokš- telių. Patirti, kas humanistinė- je Lietuvoje yra be galo lengva.

"Kiek laisvųjų lietuvių lankymaisi į komunistinės Rusijos pavergtą Lietuvą pateisinami" ir "ar pavergtai tautai tų lais- vųjų lietuvių lankymaisi yra naudingi?" — Savo pažiūras į tai dėsto prof. dr. A. Maceina

Kas šia sritimi domisi ir ją se- ka, turi beveik visa, kas Lietu- voje išleidžiama. — Bet kaip gi yra su antrąja šio ryšio puse: su mūsų kultūra, kuriama trem- tyje? Kur mūsų leidinių katalo- gai, prieinami Lietuvos žmo- nėm? Kur Vilniuje ar Kaune koks nors knygynas, kuris pla- tintų mūsų literatūros, muzi- kos ir mokslo leidinius? Kam tad kalbėti apie ryšį, jei tai tik vienpusiškas, sovietinės kultū- ros platinimas?

Ar naudingi tada gali būti tokie ryšiai bei svečiąvimosi pavergtajai tautai? Jie galėtų būti net labai naudingi, jei bū- tų abipusiai ir laisvi. Tačiau ka- dangi jie yra vienašališki ir tam tikrų organų planingai dozuoja-

mi (kad tik neperdaug!), tad jie išsitemia pasibučiavimais, klausi- amais žvilgsniais, pakūdomis tartais žodžiais ir kitais asme- ninės plėtmės neperžengian- čiais dalykais. Kiek jie aplan- kytiesiems asmenims naudingi, priklauso nuo paties asmens, jo padėties, jo išsilavinimo: jokie bendro masto čia nustatyti ne- galima. Tik nereikia būti tiek naiviems, tarsi nežinotume, jog kiekvienas aplankytas asmuo yra registruojamas: kieno, ka- da, kur buvo aplankytas. Tai ne prasimanymas! Tai aprašo pati sovietinė literatūra (rusiš- koji). Ar kas iš visų šių regis- tracijų bus, tai priklausys nuo politinių vėjų. — Tautai kaip bendruomenei, manau, tokie apsilankymai bei ryšiai neturi jokios naudos. Neabejotinos naudos iš to turi sovietinis iš- das ir tuo pačiu komunistinė santvarka.

Politinis atžvilgis šių svečia- mųsi bei ryšių, manau, yra perdėtas: tai mūsų pačių inter- pretacija. Žinoma, būtų gražu, jei mes savo nesilankymą grįs- tume laisvės reikalavimu kraš- tui, pakeldami net ir skaudžių asmeninių aukų. Tačiau tai sva- jonė! Mūsų visuomenė (kad ir negausinga) yra perdaug mar- ga, kad galėtų šitokio sąmonin- gumo pasiekti. O kas lankosi, tai tasai krašto pavergimo nei pripažįsta nei nepripažįsta. Nes toks lankytojas yra arba nai- vus, arba smalsus, arba turi simpatijų valdantiesiems, arba yra vedamas gilaus asmeninio sentimentu. Visos šios kategorij- os neturi tačiau nieko bendro su tarptautine teise bei su tarp- tautine Lietuvos padėtimi. Ma- nau todėl, kad nereiktų svečia- vimosi bei ryšių matuoti poli- tiškai. Juos reikia matuoti psi- chologiškai ir vertinti kaip ne- susigaudymą ir todėl nesubren- dimą laiko dvasiai ir komunis- tinei taktikai suprasti.

N.Y. lietuvių gydytojų draugijos susirinkime spalio 26, kai buvo pristatyta dr. A. Budreckio knyga apie 1941 metų sukilimą. Iš k. į d. knygos autorius dr. A. Budreckis, min. St. Lozoraitis, dr. V. Avizonis, — gydytojų draugijos pirmininkas, dr. V. Paprockas. Nuotr. L. Tamošaičio

LIETUVIAI, DALYVAVĘ MEKSIKOS OLIMPIDOJ

Iš 174 Meksikos olimpiadoj laimėtų aukso medalių, 74-is "nusinesė" du didieji: USA ir "CCCP". Bet pasidalinimas Mas- kvai nelabai palankus: amerikie- čiai paėmė 45 ir maskvie- čiams teko tik 29. (Su sidab- ru Maskvai išėjo kiek geriau: gavo 31, o amerikiečiai tik 28. Bronzos — amerikiečiai 34, maskviečiai 31).

Nedidelis "CCCP" vadų at- sivežtas lietuvių būrelis irgi pel- nė Sovietijai medalių, net ne- proporcingai daug, lyginant su jų skaičium. Be medalių liko tik du iš devynių. Vienas iš jų — dvivietis irklininkas A. Grig- as, kurs rungtnių metu apal- po, manoma, kad dėl deguonies stokos. (Daugumas skundėsi, kad Meksikoj — aukštai vir- šum jūros lygio — oras 25 pro- centais "skystesnis"). Aštuon- vietėj valty yrėti tik keturi lietuviai (be Motiejūno). Jų val- tis liko trečioji, tad visi gavo po bronzos medalį.

M. Paulauskas krepšinio ko-

mandoj buvo tik vienas lietu- vis. Jugoslavai pastoj rusams kelią į susitikimą su amerikie- čiais: nugalėjo rusus tik vienu tašku, bet to pakako auksinėm jų svajonėm pavirsti varinėm. M. Paulauskas tose rungtnėse, nors ir buvo geriausias, antro kėlinio pradžioj dėl penkių pražangų turėjo iš aikštės pasi- traukti. Vistiek, bronzos medalis teko ir jo vardu.

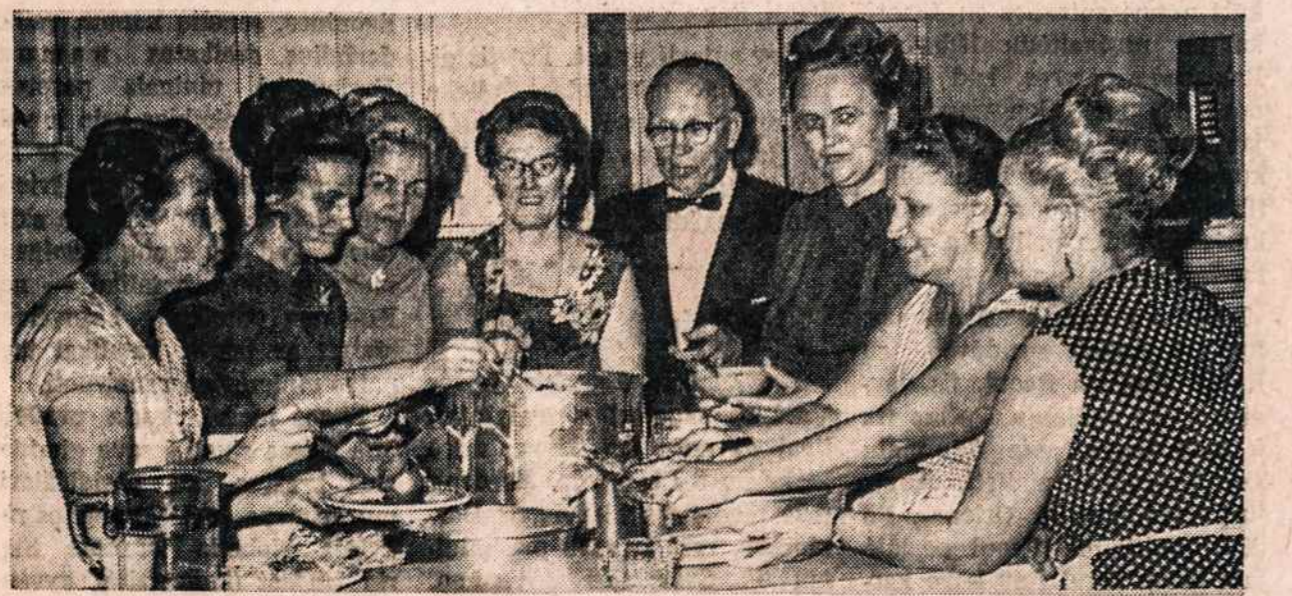
Sidabrinis medalius iškovo- jo rusų penkiakovininkų grupė, jų tarpe ir Stasys Šaparnis, panevėžietis, bet dabar rusų ka- riuomenės leitenantas Maskvo- je. Laimėtojų sąrašuose, žino- ma, buvo užrašyta "Stasys Sha- parnis, Soviet Union". Panašiai pažymėtas ir "Jonas Čepulis, Soviet Union", sunkiojo svorio boksininkas, į olimpiadą pa- akirtas paskutinė minu- te, nes Maskvoje — nu- galėjo buvusį numatytą kan- didatą rusą. Jis parvežė Mas- kvai sidabro medalį, nors buvo jau beveik iki aukso prisika-

šęs, tik lemiamame susirėmime suklypo prieš amerikietį Fore- maną, devyniolikmetį negrą. (Čepulio vardas pranešimuose apie jo laimėjimus kone kas kartą keitėsi: rašė ir Nones, ir Sionas, kol pagaliau liko Ionas. Tai iš rusiškai parašytų sąrašų perrašinėjimo vargai...)

Tiesa, Vilniaus laikraščiuose bus gyrimosi ir "Lietuvos lai- mėtų" vienu aukso medaliu. Tai "Dan Pozniak, of Soviet Union" laimėjo aukso medalį "lengvai sunkiojo svorio" bok- so grupėje. Tas Dan Pozniak esąs vilnietis. Bent studijuojas Vilniaus pedagoginiame insti- tute.

Žiūrovų tarpe Meksikoj buvo ir daugiau lietuvių. Jų tarpe — Kubos krepšinininkų treneris S. Butautas. Nors jį dar kalbina ir Kuboj pasilikti, ir kviečia į kažkurias kitas Amerikos valsty- tybes, bet pats sakosi norįs ko greičiau parsikristi namo. Buvo atvykęs respublikinės sporto ta- rybos pirmininkas Vytautas Ostrauskas iš Vilniaus ir buvęs komsomolo vadas Vilniuj, o da- bar jau Maskvoj — A. Cesnavi- čius, kuris ir Meksikoj sporti- ninkų nepaliko ramybė: dar nesančius komsomole — įra- šė. Irašė ir irkuotoją A. Grigą, kuriam tas kvėpavimo tačiau nepalengvino, ir jis rungtnių metu apalpo...

TIESAI pranešimus rašė per Kubą atskridęs Algimantas Ba- rrysas ir iš New Yorko nuskrī- dęs A. Laurinčiukas. Bene įzy- miausias iš nesportininkų lietu- vių olimpiadoj buvo jaunas in- žinierius Henrikas Juškevičius, Intervizijos direktorius, jau antri metai gyvenęs Prahoj. (In- tervizija — sovietinio bloko valstybių televizijos perdavimo sistema. Vakarų Europoj ati-

Philadelphijoje, atnaujinus šv. Andriejaus parapijos sale, buvo surengtos vaišės. Nuotraukoje — vaišių šei- mininkės: iš k. į d. Bronė Karasienė, Bronė Volcortienė, Marija Rauginė, Janė Kaulinienė, talkų organizat- orių Jonas Skladaitis, Bronė Gasparienė, Valerija Makaruskienė ir Antanina Bigienė. Nuotr. K. Čikoto

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido- tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-con- ditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Mo- derni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktori- us. Moderni koplyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopy- čios galmos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruosiamos gar- bingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (2112) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

GREEN CORNER RESTAURANT — Frances C. Saldukas savininkas. Jauki vieta maoniai praleisti laiką. Į čia vietos lietuviai sueina pasikal- bėti, pasivaikinti. Pravažiuojantieji ar atvykuseji į Waterbury, sustoję čia sutiks saviškį įvairiausi vietiniai ir importuoti gerimai. 34 Green Street, Waterbury, Conn., Telef. (203) 754-9995.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiaja- me New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntimus ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — zemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Nanių pirkimo, par- davimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi nusto, vaisty- bės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiskimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus padaryti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemes. Statybų atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga- li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priei- nama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir eu- ropietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5988.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudimas, Income Tax užpil- dymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šešta- dieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausias rū- šies amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užleikite ir įstikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTIŅIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patar- navimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiun- timu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniamis daiktų — geriausių siuntimui ir tai pigiau- siomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminėms. Reikalaukite mūsų nemokamą katalogą — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi trumpalaikių paskolų, nekilnojamo turto, ir akcijų biržos srityse. Visos autorizuotos LITO akcijos yra išparduotos. Va- duovybės žiniomis tai pirmoji lietuvių suorganizuota bendrovė, kuri akcijas išplatino jas užregistruodama Securities Exchange Komisi- joje. — Susipažinimui su bendrovės veikla kviečiame prisijusti savo adresu, pasinaudojant žemiau atspausdintu blanku.

LITAS Investing Co., Inc.
86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y.

Mielas Pirmininke,

Susipažinimui su LITO veikla prašau prisijusti 1968 m. pirmo pusemėio veiklos apyskaitą.

Vardas ir pavardė

Adresas

..... Zip Code

DAR.

DARBINIŲ KAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

Published semi-weekly except holiday weeks and First week in August when published weekly.
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Straiptenius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Po rinkimų triukšmo—Veteranų kapų ramybė

Rinkimų metu visada mažiau ar daugiau pasikarsčiuojama ir apsiyokstama, kovojant dėl vienos ar kitos partijos ar kandidato laimėjimo. Tačiau rinkimams praėjus, visuomenėje vėl viskas apimsta: rinkėjai savo pareigą būna atlikę, o išrinktiesiems lieka parodyti darbą, ar jie verti suteikto jiems pasitikėjimo, ar gali ką kraštui duoti gero.

Demokratinėje santvarkoje bendras gėris yra pats svarbiausias tikslas, o ne tai, kad valdžioje išsilaikytų viena ar kita partija arba asmuo. Išrinktieji, kokios partijos jie bebūtų, pašaukiami rūpintis visų bendrais reikalais, užmirštant, kas rinkimų metu buvo draugas ir kas nedraugas. Kiek kas parodo to susirūpinimo visų gerovei, tiek ir teturi pasitikėjimo: naujuose rinkimuose vėl valdžioje paliekamas arba būtinai pakeičiamas. Demokratinė santvarka tuo ir gera, kad ji valdžios kontrolę atiduoda patiems žmonėms ir rankas.

Kiek įaudrintai rinkimų nuotaiškai atvėsinant lapkričio 11 ateina Veteranų diena, brangi visam kraštui ir visom partijoms, nes iš visų visuomenės sluoksnių yra žuvusių už šio krašto demokratine santvarka ir laisvę.

Lapkričio 11 iki 1954 m. Amerikoje tebuvo minima kaip Paliubų diena. Tą dieną 1918 metais sustojo Didysis karas. Dabar jį vadiname pirmuoju, nes išgyvenome ir antrąjį. Paliubų diena buvo skirta prisiminti ano baisaus karo pabaigai ir nepriklausomybės principų laimėjimui. JAV tada suvaicino lemiama vaidmenį, o po to karo daug tautų atgavo laisvę ir įkūrė nepriklausomas valstybes. Tarp jų atsikūrė ir nepriklausoma Lietuva. Kai vėliau tautų laisvė vėl imta slėgti ir kai demokratijai vėl grėsė pavojus, iškilo antrasis Didysis karas, kuriame JAV didžiausia dalimi prisidėjo, kad dvi žiaurios

Rodės juokinga, ne į tiesą panašu, tik į vaikų pasaką

Atsiminimai, kaip ėmė susidaryti Lietuvos valst. gyvenimas

kė, tikėjos, nebesitikėjo ir vėl kantriai laukė.

Tokių daug privažiavo. Visi jie susitkavo toje pačioje valgykloje, kur lygiai, kaip ir mes, maitinosi arklina ir pilka sriuba. Štai, dėl ko pašaukimas dirbti buvo džiuginantis ženklas, jog prasidės galų gale naujas gyvenimas darytis, išties nauja gadyne. Aš net netikėjau, kad prasidėtų aiškiai apibrėžtas, ramus gyvenimas.

Greit praslinko laikas, ir vyras parnešė pirmuosius 400

auksinų. Tai buvo tiek daug, jog aš nė netikėjau. Dabar aš jau galėjau nusipirkti duonos ir pasivalgyti jos, kiek tik norėdama; galėjau nebevaikščioti į valgyklą ir namie išsivirti sriubos iš geros mėsos, užmiršti limpamą "sriubą" ir tamsiai rudą arklina.

Paskui buvo vyrui paskirta algos daugiau nei dvigubai, ir aš išisvajojau kvietinę duoną, saldžią arbatą ir maistingus pietus. Kiek malonumo buvo nešėti iš rinkos šviežių produktų ir

kam kreiptis.

Noricinių dirbti skaičius didėjo ir jau pradėjome tikėti, jog ir vaisingas galės būti darbas.

Dažnai ir taip atsitikdavo: vyrą mes teberasdavome Taryboje, bet gaudavome žinią, jog jis neveikia tegrįs, nes ten jų posėdis. Reikėjo grįžti be jo, jis gi besugrįždavo vėlai naktį. Viena aš negalėdavau suprasti, apie ką jie ten nuolat galvoja per tuos posėdžius, nes rodės vyras ko čia daug kalbėti. Vis dėlto jie sutrukdavo iki vėlai naktį. Aš kartais net pykdavau, sakydama: "Na, kas ten do tar-nyba? Visą dieną trunki, dažnai nė pietų nesulauki; be to dar ir naktimis sėdi. Ir apie ką jūs ten bekalbate, skruzdės jūs nelaimingieji? Jūsų ten saujelė, o svajonėmis siekiate Herkuleso stulpų; ir kariuomenę jūs surinksią ir valdininkų prisidarysią, net ir ministerijų ketinate išsivirti! Ak, jūs skruzdės: nešate nešmenę, ilgėsenę už save." Vyras šypsojosi ir sakė taip ir būsią: ir kariuomenė, ir valdininkai ir ministrai... Rodės juokinga, ne į tiesą panašu, tik į vaikų pasaką.

Tačiau mūsų namų butyje pagerėjo viskas susyk: atsirado sviesto prie arbatos, bandelių, pietums be sriubos, būdavo kotlietų iš geros šviežios mėsos. Greitai ir nejučiomis bėgo dienos. Būtų buvę ir visai gerai, kad nebūtų vis labiau skverbęsis nerimas į sielas, ar viskas taip ir bus... Jau nebesinorėjo beminėti arklina ir sriuba; valgei duonos, kiek norėjai; nereikėjo galvoti, ką čia iš drapanų ar avalynės dar pardavus. Vienu žodžiu sakant, užmiršdavai kartą badavimo laiką.

Praėjo Kalėdų šventės, atėjo Naujieji Metai. Aš pasikviečiau gerąjį savo draugą ir abidvi ėmėva rūpinti geresnę švenčių vakariene. Jau visko buvo: ir šilto kepsnio ir saldžių pyragų, net ir riešutų. Mes ilgai laukėme vyro vakarienes ir nesulaukusios, susėdome vienos be jo. Sielvartas suspaudė širdis; įsikverbė į širdis kažin koks blogas nujautimas. Tik kodėl? Juk dar niekas neatšitiko. O sielą vis dėlto sopa ir spaudžia. Kodėl tie nebaigiamieji posėdžiai? Kodėl jo taip ilgai nėra? Mano draugė veikia ėmė ruošti namo, bet vos tik

(nukelta į 4 psl.)

Prierašas. Kan. Juozas Tomas, daugiau žinomas savo literatūrinio vardu Vaižgantas, būdamas jūdrus ir gyvai pasinešęs į visas kultūrinės sritis, 1921-22 redagavo neperiodinį žurnalą "Mūsų senovė" istorinei medžiagai skelbti. Žurnalas buvo spausdinamas Tilžėje, Prūsijoje, o švietimo ministerija tvarkė leidimą.

Paskutiniame ir jungtiniame žurnalo numeryje 4-5 (556-563 psl.) paskelbė Olgos Velikienės atsiminimus apie sunkius ir kruvinus laikus Vilniuje 1918-1920. Kiekvieną lietuvių tie atsiminimai sukredia iki sielos gelmių, kai skaitai, kokiose sąlygose Lietuva atkūrė savo nepriklausomybę.

Šiais laisvės kovų metais, minėdami 50 metų nepriklausomybės atstatymo sukaktį, Olgos Velikienės atsiminimus pristatome skaitytojams. Jie rašyti tik lietuvių tautai išėjus savanoriais ginti lietuviškąsias žemes nuo gobšų kaimynų. Savanoriai daugianorius plėšikus kaimynus sumušė ir likučius išmetė už gimtųjų ribų. Lietuva atsistojo laisvai!

Olga Velikienė — rusė ir gyvenusi Kėdainiuose, tačiau artimam pergyveno Lietuvos nelaimės ir džiaugsmus.

K. Telga

★

Keletą mėnesių teko pusba-džiu pagyventi; duoną, gaunamą sulig brotkarčių, skirstėme; valgėme arklinės kotlietus ir drumzliną pilką skystimėlį, vadinamą "sriuba". Pagaliau, susilaukėme tikros šventės, kai vyrą pakvietė į Tarybą su mažute 400 auks. alga. Ir ta mažutė algelė buvo mums laimė: kas mėnuo po 400 auksinų! Kas mėnuo tikra pinigų suma! Ne, tatau pradėsime gyventi! Mes, išbadėję, privargę, tesvajojantys apie didesnę kašnelį duonos!

Vyras važiavo čionai, svajodamas apie vaisingą darbą. Mums kalbėjo, čia esą reikalinga žmonių, darbščių žmonių, mylinčių savo tėvynę, netinginių... Tačiau, kolkas, niekas nematė galimybės pradėti darbą, kol Lietuva tebebuvo pajungta okupantui... Visi badavo, pardoliodami nuliekama porą čebatų, ir vis laukė, be nie pareikalas jų darbo. Lau-

Vilniaus bokštai. Priekyje — Aušros Vartai, dešinėje — šv. Teresės bažnyčia, toliau — šv. Kazimiero, gilumoje — šv. Jono bažnyčios varpinė.

ja gausybė naujų, dar nespėjusių pajusti kelmų. Dabar — likusi tik viena sava apdegusi pušis, kurią nebeatnamais laikais perkūnas įtrenkė. Ant jos pajodusių šakų tupėjo būrys varnų ir kranksėdamos dairėsi, tartum ir jos ta atmaina stebėtusi. Aplinkui kur-ne-kur stiepiasi į dangų jaunos lieknos pušaitės...

Jaunuolis atsisėdo prie nukirstos pušies kelmo, kurio lipnuose sakuose klimpė musės, vapsvos ir skruzdėlės. Prisiminė jis anuos nerūpestingus laikus, savo buvusius draugus ir tą dieną, kai baigė vidurinę mokyklą, prieš išsiskirstydami į kaimus vasaros poilsio, sėdėdami po šia dar žaliuojančia pušimi, jie kūrė ateities planus. Antanas manė baigti gimnaziją, stoti į universitetą ir būti inžinierium. Kazys norėjo būti daktaru ir likti tarp savo žmonių kaimiečių, kad galėtų jiems padėti ligos atveju. Jis pats tada apsispręsti negalėjo. Ką veiks ir kokią ateitį susikurs — nežinojo. Džiaugėsi baigęs vidurinę mokyklą, tikėdamasis, jog turėdamas nors ir menko išsilavinimo įrodymą, galės pats prasimušti. Pagalbos iš niekur nesitikėjo ir nelaukė.

Tėvelis mirdamas jį paliko tik dvejų metų. Liko nedidelis ūkis. Kol motina buvo gyva ir jį tvarkė, galėjo šiaip taip pragyventi. Bet po penkerių metų mirė ir ji. Tada su broliu, vyresniu tik trejais metais, išėjo vargo vargti pas svetimus. Daug nuoskaudų ir skriaudų teko patirti kol paugo ir įgijo savarankiškumą.

Dabar, po klajonių svetimame krašte, sugrįžęs į gimtinę, pats save paklausė:

— Ko aš čia atvažiavau? ... Kas čia manęs laukia? ... Jis jau žinojo, kad brolio neras. Dar karo pradžioje armijos štabas pranešė apie jo dingimą Augustavo miškuose vykstančiuose mūšiuose. Turėjo jis dar dvi seseris, kurios buvo kitos motinos. Vienos visai nepažinojo, nes, anos motinai mirus, likusią mažą paėmė auginti kažkur toli gyvenanti teta. Ji ten išaugo ir ištėkėjo. Antroji buvo ištėkėjusi už gretimo kaimo vaikino, bet vyras, ją su vaikais palikęs, išvažiavo į Ameriką laimės ieškoti. Ar ji dar gyva? ... Ir kur gyvena? ...

Pakilo iš vietos, paėmė lagaminėlį ir lengvu žingsniu keliavo gimtojo kaimo link...

Pasiekęs tėviškės laukų lygumas, tūkstančiais kartu vaikščiotus takus, dar jautriau prisiminė čia išgyven-

tus vargus ir džiaugsmus.

Artinosi į gimtąjį kaimą, nežinodamas, ką ten ras ir kur prisiglaus. Gal ir gimtieji namai per karą sudegė? ... O jei nesudegė, tai kas ten dabar gyvena? Ar išleis nors pernaktvoti? O jei neįleis? ... — kilo abejonę, kurią nustelbė vidinis balsas: "Tu esi savo tėvynė, ir čia tavo vieta."

— Taip! Mano tėvynė ir mano vieta čia! — su pasiryžimu ištare, paspartindamas žingsnius.

Kelyje nieko nesutiko. Nors karo nebėra, bet žmonės įbauginti, niekur iš namų neina ir nevažiuoja. Laukuose irgi tuščia. Kiek toliau nuo kelio dar matėsi žmonių, dirbančių laukų darbus, bet ne tiek, kiek seniau.

Ėjo į kalną, nuo kurio ir gimtasis sodžius turės matytis. Tik staiga prieš akis išnoro pora gražių arklų pakinkytas vežimas. Vežėjas — kareivis, o užpakaly — storas uniformuotas vokiečiai. Vežimui sustojus, jaunuolis tuoj suprato ko vokiečiai iš jo reikalauja, ir tuoj padavė jam pažymėjimą. To neužteko. Suprato, kad vokiečiai jam įsako rytoj būti Palomės mieste. Linktelėjo galvą.

Gražines popierių vokiečiai liepė vežėjui važiuoti.

— Tai pirmas tėviškės pasveikinimas, — tarė jaunuolis pats sau.

Ir vėl iškilo tas pats klausimas:

— Ko aš čia atvažiavau? ...

Bet kai pasiekė kalno viršų, pamatė gimtąjį sodžiu, ant kalniuko bestovinčias trobas klevus ir liepas, po kuriomis mažas bėgiojo ir žaidė, širdis smarkiau pradėjo plakti ir greit surado atsakymą:

— Vis dėlto miela matyti tėvynę. Vien dėl šio vaizdo vertėjo grįžti.

Netoli namų susitiko tetėna.

— Ar tik ne dėdė Surdegis?

— Jonelis? ... Tai iš kur tu dabar? Ačiū Dievui, kad sveikas parvažiavai. Matau, gražiai išaugęs...

— Sakyk, dėde, kas dabar mūsų namuose gyvena?

— Nagi tavo sesuo Uršulė. Vargsta viena su mažais vaikais, vyrą į Ameriką išleis. Pradžioje dar ir pinigų atsiųsdavo. Karui prasidėjus, viskas nutruko. Dievas žino, ar dar yra kur gyvas... Tai eikime, vaikelai, į vidų. Uršulė sutikau su vaikais per kaimą einant. Bet

aš žinau, kur ji laiko raktą. Kaip džiaugsis Uršulėtė pamčiusi...

Rakto ilgai ieškoti nereikėjo.

— Pas mus, vaikelai, vagių nėra, ir nuo kaimynų nesislepiam. Tik jeigu kas svetimas... Bet kad nebėra ko vogti. Germanai viską atėmė. Ir Uršulei šį pavasarį gerą pieningą karvę išvedė. Aš vis kalbu, nė sėstis neprašau. Bet juk ne svečias — namiškis, tai sėskis neprąšomas.

— Koks čia iš manęs namiškis. Svieta perėjūnas.

— Nekalbėk taip, vaikelai. Kai žmogus daugiau svieta matęs, tai ir pratingesnis. O kaip apie Juozelį, ar nieko negirdėti?

— Pradžioje karo pranešė, kad dingo be žinios, tai daugiau nieko nebegirdėjau. Tada Uršulei rašiau, gal ji pasakojo.

Durys prasidarė, ir ant slenksčio pasirodė kokių aštuonerių metų berniukas. Pastebėjęs nepažįstamą, atšokęs pabėgo. Į trobą įėjo apie trisdešimt metų amžiaus moteris. Ji atrodė labai suvargusi ir prislėgta. Pamačiusi nepažįstamą, prie durų kiek staptelėjo, bet atpažinus tuoj metėsi prie brolio ir apkabinus jį, pravirkė, negalėdama žodžio pratarti. Kiek apsiraminusi, prašneko:

— Broli, kaip aš džiaugiuosi, kad tu gyvas grįžai! Visas karo baisenybes aš viena čia turėjau perkeisti.

Du berniukai visą laiką žiūrėjo, nieko nesuprasdami, kas čia darosi, kad jų mama apkabinusi nepažįstamą žmogų, taip gailiai verkia. Apsiraminusi, motina kreipėsi į vaikus:

— Alfonsiuk! Juozuk! Eikite arčiau. Pasisveikinkite. Tai jūsų dėdė Jonas.

Vaikai nedrąsiai sveikinos.

Jonas neturėjo nė lauktuvių vaikams parvežęs. Nežinojo, kad teks susitikti. Be to, ir kišenės buvo tuščios. Pasirausęs po jas, padavė abiem po rusišką rublį.

— Vaje, juk po tokios tolimos kelionės esi išalkęs, — susirūpino Uršulė. — Jūs su dėde pasikalbėkite, o aš padarysiu ko nors užkąsti. Vaikai! Bėkite, parinkite smulkesnių šakaliukų, kad greičiau galėčiau ugnį užkurti.

(Bus daugiau)

JONAS JAŠKAUSKAS

LEMTINGOS DIENOS

APYSAKA

ATGAL Į TĒVISKĖ

Traukinys, padaręs didelį vingį, su triukšmu praklėkė vešliais medžiais apaugusį kaimą ir, ištiesinęs savo ilgą liemenį, patraukė pietų kryptimi. Netoliese jau matėsi geležinkelio stotis, išspraudusi tarp jaunų žalių pušaičių. Prie jos besiatardamas, lyg atsikovėdamas, smarkiai sušvilpė ir privažiavęs, dar kartą iš savo geležinių plaučių atspūpęs, sustojo.

Kelvių buvo nedaug. Išlipo du vokiečių kareiviai ir, užsimetę ant pečių kuprines, sutartinai mušdami į dulkiną kelią savo dideliais, geležiniais vinimis kaustytais batais, nužingsniavo miesto link. Iš vieno vagono kraustės geležinkeliečių šeima: dideliais ūsais vyras, varganai atrodanti moteris ir du vaikai — berniukas ir mergaitė. Ir dar vienas jaunas vaikas, vidutinio ūgio blondinas, apsilvėkęs pilka dryžuota eilute, kiek apdūšila, bet dailiai ir iš geros medžiagos pasiūta, tinkančia jo pečiams. Batai smarkiai nunešioti, dešinysis net į šalį nukrypęs. Ant galvos juoda stačiu snapu kepurė. Rankoj nešė tik mažą lagaminėlį.

Išlipęs iš vagono, apsidairė, buvo beinašs į stoties laukiamąjį kambarį, bet staptelėjęs pasisuko ir patraukė pagal geležinkelį pėsčiųjų pramintu taku per jauną pušynėlį. Iš drąsių žingsnių galėjai spręsti, jog šios vietos jam gerai žinomos.

Prieš šešetą metų dažnai čia ateidavo su draugais pažaisiti. Tada daug kas atrodė kitaip. Žaliavo aukštos, dangų remiančios pušys... Daug jų čia būta, ką liudi-

Apie Lenkijos ir Lietuvos santykius

Lenkų pulkininko atsiminimai iš Kauno

DR. P. MAČIULIS

Spaudoje yra minima pulkininko Leono Mitkewičiaus knyga — atsiminimai iš Kauno. Apie knygoje suminėtas faktus ir žmones turiu kai ką pasakyti. Daugiau tarnybos reikalais turėjau progos pažinti ir ne kartą susitikti tos knygos autorių.

Kritikuoja mūšikius ir saviškius

Visų pirma turiu pabrėžti, kad pulk. Leon Mitkewicz, pirmas lenkų karo attache Lietuvoje, viešai pasako, kokią politiką vedė Lenkija Lietuvos atžvilgiu nuo pasirašyto susitarimo Suvalkuose 1920 spalio 7 ligi 1938 kovo 17 dienos, atseit, ligi lenkų ultimatumo Lietuvai. Reikia pastebėti, kad pulkin. L. Mitkewicz smulkiau tepalėčia lenkų politinę taktiką tik paskutiniųjų dvejų metų laikotarpy.

Pulk. L. Mitkewicz, kaip lenkų kariuomenės atstovas, Lietuvos atžvilgiu visą laiką laikėsi džentelmeniškai, gal kaip retas kuris kitų kraštų karo atache.

Jis kritikuoja ne tik mūšikius (kai kuriuos žingsnius politikoje), bet ir saviškius, nepalenkdamas nė lenkų užsienio reikalų ministerio pulk. Juozo Becko, su kuriuo 1924-25 mokėsi aukštesnėje karo mokykloje Varšuvoje.

Kaip niekas kitas, jis iškėlė lenkų atstovo Fr. Charwato netaktišką ir nedraugišką pasisakymą Lietuvos atžvilgiu vienos vakarietės (gegužės 3) proga, kad lenkų atstovybės įstaigos pasidarytų Kauno vaivadijos įstaigomis!

Kad kiekviena kritika yra subjektyvus pasisakymas, tai nereikia stebėtis ir dėl kai ku-

rių pulk. L. Mitkewicz pasisakymų, turint galvoje faktą, kad kalba lenkas. Vienoj vietoj, tiesa, pasisako, kad anksčiau, negu buvo pasiūstas Lietuvon, apie mūsų bylą dėl Vilniaus "neturėjęs žalio supratimo", tarsi norėdamas pasiteisinti dėl kai kurių netikslų pasisakymų.

Knygos įvadas

Knygos įvadiniam žodyje prof. M. K. Dziwanowski sąmoningai apeina Vilniaus ne vien istorinę, bet ir teisingą priklausomybę Lietuvai prieš nelemtą, labai negarbingą Lucijono Zeligowskio žygį 1920 spalio 9. Esą, Lietuva užsispyrusiai nenorėjusi užmegzti santykių su Lenkija, nepaisant visų valstybės viršininko (su-prask, J. Pilsudskio) dėtų pastangų!

Prof. Dziwanowski teigia, kad lietuviai pretendavę į Vilnių, kur jų tebuvę gal 2-3 proc.! Deja, ir pulk. L. Mitkewicz galvojo, kad "Wilno to polskie miasto!"

Taip ir knieti paklausti lenkus, kiek gi lietuvių buvo tokiame Kaune 1914-1918 metais? Su Kauno tvirtovės igula iš 60 tūkstančių gyventojų gal keli šimtai, daugiausia gal tūkstantis. Ligi pirmojo pasaulinio karo lietuviai į miestus nesiveržė. Amatas, ir tuos kitataučiai buvo užvaldę, o prekybininkų nė tiek nebuvo. Tačiau tai nepaneigia, kad tie miestai būtų buvę ne Lietuvos teritorijoje! O aplink Vilnių — link Švenčionių, Ašmenos, Lydos, Gardino, Baltstogės — didžiama gyventojų lietuvių ar lietuvių kilmės.

Priešpaskutinis Vilniaus krašto lenkų vaivada Bocianski smurtiškai uždarė Vilniuje 126 lietuviškas mokyklas, šimtus šv. Kazimiero vardo lietuviškųjų skaityklų, kooperatyvų, jaun. ūkininkų ratelių. Nebūtų buvę reikalo tas įstaigas uždarinėti, jeigu jos nebūtų būvusios lankomos lietuvių ir jų vaikų. Po dvidešimties metų Kaunas pasidarė aiškiai lietuviškas miestas. Tas pat būtų nutikę ir su Vilniumi. Vilnius nebūtų skurdėjęs Lietuvos suverenitete. Priešingai, būtų išaugęs, išrožėjęs, anot Maironio — "didžią praeitį atminęs"...

Padoriem lenkam Vilnius nedavė ramybės

Iš pulk. L. Mitkewicz aprašytų įvykių eigos tenka spėti, kad medžiagą savo knygai jis pradėjo rinkti nuo 1938 metų kovo mėn. pradžios, užrašinėdamas faktus dienoraščio forma. Jis aiškiai pasako, kad po nelemto Trasnykų incidento demonstracijose prieš Lietuvą buvo lenkų užsienio reikalų ministerijos ir generalinio kariuomenės štabo iš anksto dirbtiniu būdu paruoštos.

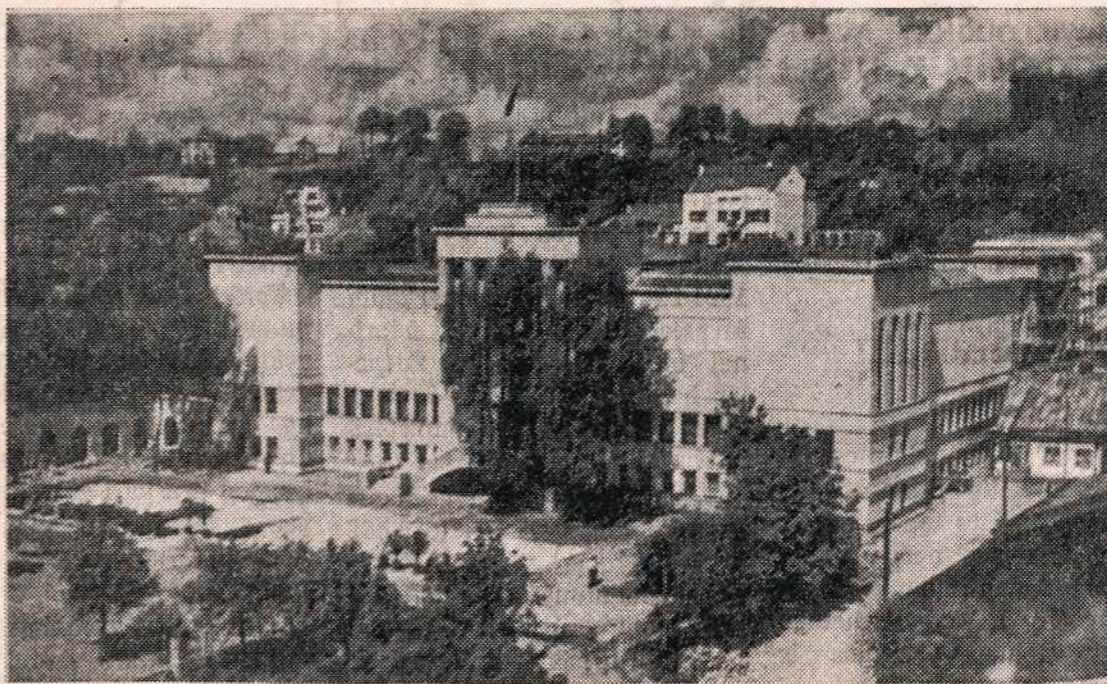
Suminėdamas faktą, kad kovo 19 Lietuva priėmė lenkų ultimatumą, pulk. L. Mitkewicz mano, jog, jeigu būtų buvęs gyvas Pilsudskis, jis tokio žygio — versti jėga susitaikyti su Lenkija — nebūtų leidęs. Čia jis Becko žygį laiko klaidu, tarsi klausdamas: "O kaip gi Vilniaus reikalas?" Padorių lenkų sąžinei Vilnius nedavė ramybės, kaip jos neturėjo ir Pilsudskis, kurio įsakymu dvi lenkų divizionų pasalomis puolė Vilnių, nepaisant pasirašyto susitarimo Suvalkuose.

Atsiminimų autorius aprašo savo atsiveikimo vizitą pas lenkų kariuomenės vadą maršalą Rydz-Smigly, jį paskyrusį karo attache į Lietuvą, ir pas užsienio reikalų ministrį pulk. J. Becką, jam nurodžiusį bendras gaires, kurių privalesias laikytis Lietuvos ir lietuvių atžvilgiu. Beckas, girdi, pasigyręs, kad "būtų galėjęs jėga užimti Lietuvą, bet pergalvojęs, kad du milijonai lietuvių šitam Pabaltijio taške galėtų Lenkijai sudaryti daug nemalonumų".

Beckas, kaip ir Rydz-Smigly, pataria L. Mitkewiczui gerinti ir plėsti lietuvių santykius su Lenkija, kuriai reikalinga Pabaltijio kraštus turėt sąjungininkais, suprantama, lenkam vadovaujant. Amžinai tą patį girdim ir skaitom: Lenkija laiko save didvalstybe savo gyventojų skaičiaus dėka. Tartum pasaulis nebūtų žinojęs, kad 30 proc. jos gyventojų buvo kitataučiai: ukrainiečiai, vokiečiai, baltgudžiai, žydai... Lenkų nevykusi tautų sunivelavimo politika Galicijoje pasibaigė smurtu, net ukrainiečių kalba užrašytų antkapių išvartymu ir... tos nežmoniškos politikos vadovo direktoriaus Holowko nužudymu! Pacifikacija baigėsi nesėkme.

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

Vytauto Didžiojo muziejus Kaune nepriklausomos Lietuvos laikais. Muziejaus aikštėje vykdavo visos didžiosios valstybinės iškilmės.

NACIZMAS, KOMUNIZMAS IR LIETUVIAI VOKIETIJOJ

Ar iš viso yra pagrindo kalbėti apie nacizmą dabartinėje Vakarų Vokietijoje? Komunistai — rusai ir nerusai — tai yra viena iš mėgstamiausių temų. Ne kartą pasigriebia jų išvedžiojimus ir vakariečiai, ypač anglai, o neretai ir amerikiečiai.

V. Vokietijoje gerai funkcionuoja tikra demokratija. Konstitucija leidžia įvairius politinius susigrupavimus. Federaliniame parlamente tėra atstovaujamos trys partijos: krikščionys demokratai; socialdemokratai ir liberaliniai demokratai. Tačiau praktiškame gyvenime yra ir mažesnių grupių. Jos nepatenka į parlamentą, nes nepajėgia surinkti rinkimų įstatyme pramatytą 5 nuošimčių visų balsų. Nors komunistų partija yra uždrausta, tačiau jos simpatikai yra susibūrę į vadinamą vokiečių taikos sąjungą. Rinkimuose jie gauna apie 2% balsų. Dešinieji taip pat mėgino nuo pat pradžios jungtis į įvairių vardų politines partijas. Savo laiku vadinamajai Vokietijos reicho partijai buvo pavykę įsiveržti į poros provincijų parlamentus. Bet vėliau buvo konstatuota, kad jos programa prieštarauja konstitucijai, ir partija likviduota.

Pastaraisiais metais dešinieji susiorganizavo į Vokietijos nacionalinių demokratų partiją (NPD), kurios vadu 1967 lapkričio mėnesį Hannoverėje buvo išrinktas baronas Adolfas von Thadden, gimęs 1921. Tai patraukliai atrodąs vyras, netoli 2 metrų ūgio, šviesiaplaukis, mėlynakis. Jaunystėje priklausė Hitlerjugendui, prieš karo pabaigą jau buvo spėjęs įstoti į nacionalsocialistų partiją. Nacionaldemokratai mėgsta pabrėžti savo demokratiškumą ir konservatyviškumą. Iki šiol jiems pasisekė įeiti į 7 iš 11 provincijų parlamentus, iš viso su 61 atstovu: Bavarijoje 15, Baden Wuerttemberge 12, Niedersachsene 10, Hessene ir Bre-mene po 8, Rheinland Pfalze ir Schleswig Holsteine po 4. Nuošimčiai imant tai nėra daug — apie 6 iš 100. Vidaus politikoje jų įtakos neįsivaizduoti. Tačiau, artėjant federalinio parlamento rinkimams 1969, vis la-

biau imama bijoti, kad NPD ar Hitlerio vardą, bet tai nereikia nieko kito, kaip tik o-pozicinių nusiteikimą prieš kokį mokytoją ar prieš bendrą nuo-taiką.

Nemaža rėmėjų nacionaldemokratam pritraukia kairiųjų riaušės, ypač sufanatinto jaunimo protestai ir demonstracijos, ar tai prieš amerikiečius Vietname, ar prieš spaudos koncentraciją Axel Springerio rankose, ar pagaliau iš simpatijos pašautam Dutschkei, kuris tautoje simpatijų neturi. Tokiais atvejais lengva suversti atsakomybę už netvarką ir nuostolius valdančiom partijom, o NPD pasiūlyti kaip tvarkos palaikytoj.

Letuviam ir kitiems užsieniečiam Vokietijoje, be abejo, rūpi, kaip vystysis jų gyvenamojo krašto ateitis. Šiandien jų problemom supratimo ir pagalbos susilaukiama daugiau iš dešinės, negu iš kairės. Žinoma, nekaltant apie radikaliosios. Oportunistinio pirkliavimo politika nėra palanki nei naudinga komunistų pavertim kraštam.

Pačių lietuvių tarpe Vokietijoje politinis nacionalizmas nėra populiarus. Jaunimas kartais jį sumaišo su pastangomis išlaikyti tautiškumą ir kai kada net linkęs įtarti, kad vyresnioji karta norinti juos padaryti naciais. Ypač kai susiduriame su tuo klausimu savo asme-

ar Hitlerio vardą, bet tai nereikia nieko kito, kaip tik o-pozicinių nusiteikimą prieš kokį mokytoją ar prieš bendrą nuo-taiką.

Nemaža rėmėjų nacionaldemokratam pritraukia kairiųjų riaušės, ypač sufanatinto jaunimo protestai ir demonstracijos, ar tai prieš amerikiečius Vietname, ar prieš spaudos koncentraciją Axel Springerio rankose, ar pagaliau iš simpatijos pašautam Dutschkei, kuris tautoje simpatijų neturi. Tokiais atvejais lengva suversti atsakomybę už netvarką ir nuostolius valdančiom partijom, o NPD pasiūlyti kaip tvarkos palaikytoj.

Letuviam ir kitiems užsieniečiam Vokietijoje, be abejo, rūpi, kaip vystysis jų gyvenamojo krašto ateitis. Šiandien jų problemom supratimo ir pagalbos susilaukiama daugiau iš dešinės, negu iš kairės. Žinoma, nekaltant apie radikaliosios. Oportunistinio pirkliavimo politika nėra palanki nei naudinga komunistų pavertim kraštam.

Pačių lietuvių tarpe Vokietijoje politinis nacionalizmas nėra populiarus. Jaunimas kartais jį sumaišo su pastangomis išlaikyti tautiškumą ir kai kada net linkęs įtarti, kad vyresnioji karta norinti juos padaryti naciais. Ypač kai susiduriame su tuo klausimu savo asme-

(mukelta į 5 psl.)

Atsiminimai apie Lietuvos atsikūrimą

(atkelta iš 3 psl.)

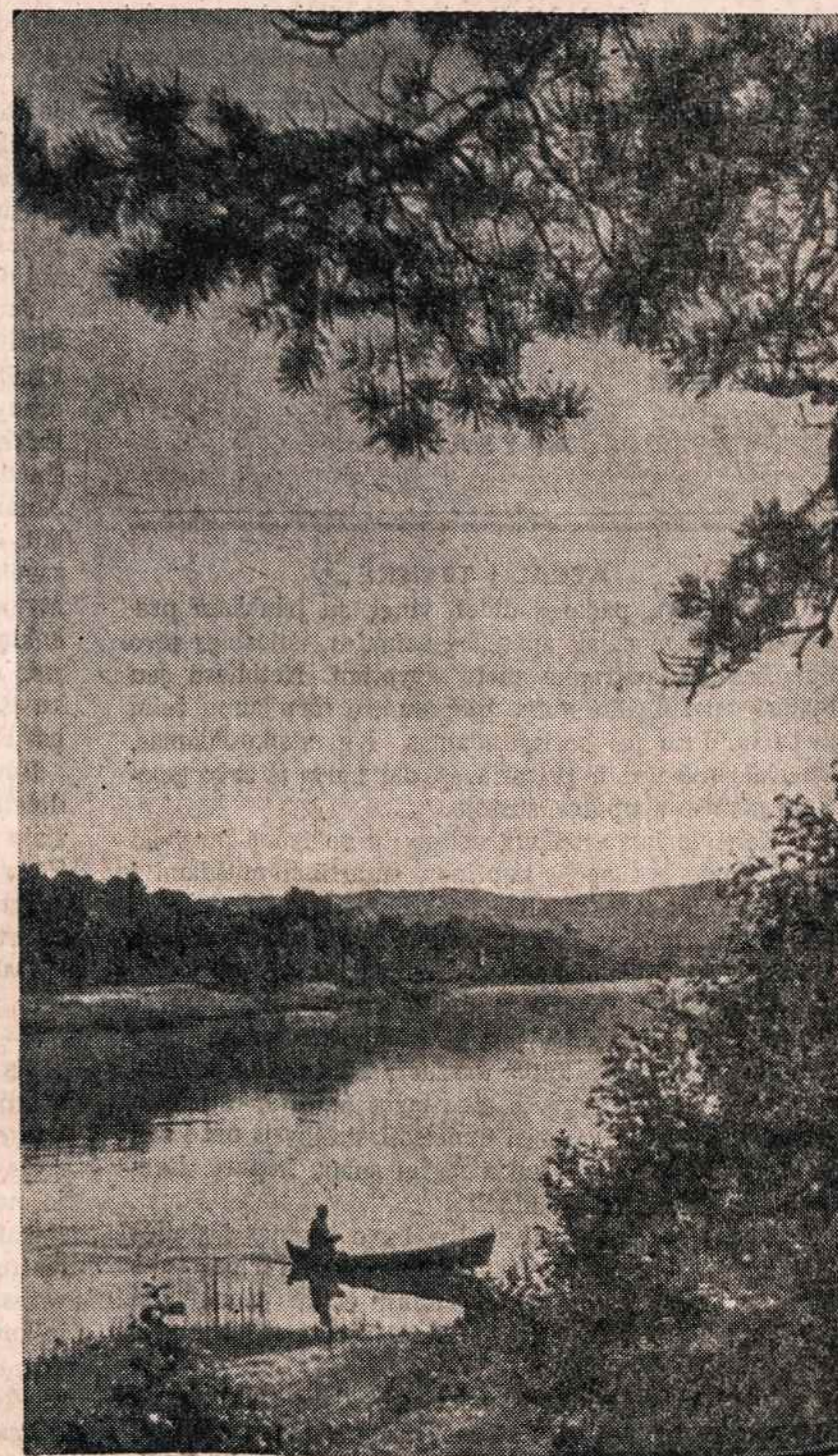
išėjo, sugrįžo su nebeslepamiu išgąsčiu veide. "Kažin kas atsitiko, tarė ji: kiemsargis neišleisdžia už vartų, mieste šaudos." Visų veidai tuojau ištyso... Viešpatie, kas gi tai būtų atsitikę? Kame gi nelaimingas mano vyras? Nebežiūrėdama jokių prirodymų ir atkalbinėjimų, aš pasiryžau eiti į Tarybos posėdį. Mano draugė ir pas mus gyvenęs iš nelaisvės begrįždamas į tėvynę senas generolas, matydami, jog neatkalbės, išėjo drauge su manimi. Ties var-telais senas kiemsargis, baisesiai mirkčiomas, pasisakė mums, jog esą įsakyta nieko iš kiemo neišleisti, nes gatvėse šaudosi. "Sako, lenkas vokiečių nuginklavęs ir dabar viešpataujas", pabaigė jis ko ne pašnibždomis. Bet aš nenusileidžiau ir mes išėjome iš kiemo.

Zibintams šviečiant, blizgėjo sniegas ir vos gurgždėjo einant. Gatvės buvo tuščios; vartai visur buvo aklinai uždaryti; tylą begadino šūviai tai iš čia, tai iš ten, jie aidu skambėjo šią šaltą naktį. Štai, iš kažinkur ko ne gretimai pasigirdo šūvis ir prieš mus išdygo aukšta tėva figūra drašiu, bet ko ne vaikiškai jaunu veidu. Nesitikėję, mes krūptelėjome į netikėtai pasirodžiusį jaunikaitį: jo kažkiete buvo baltas erelis. Abejonių nebėra: tai lenkų savanoris-legioninkas. "Panomie, o-rėž!" Generolas pasaiškinio ginklų neturįs, nes jis esąs rusas generolas ir važiuojas iš vokiečių nelaisvės namo. Lenkas atsiprašė ir mandagiu rankos pamojimu parodė kelią, sakydamas: "Proszę, panie genera-le!"

Eidami toliau, mes vis dažniau emėm sutikti tokių pat prie mūsų prieinančių lenkų savanorių karininkų, ko ne berniokų. Kažinkur iš visų kerčių lindo šitos tėvos figūros; šūviai blogai lėmė šiai naktčiai.

Laisvės alėja, Kauno pagrindinė gatvė, nepriklausomos Lietuvos laikais

Nemunas ties Alytuom

15 m. Philadelphijos Bendruomenės balsui

Lapkričio 9, šeštadienį, 7 v. vak. Philadelphijos ir jos apylinkių lietuviai rinksis į Šv. Andriejaus parapijos salę. Ten įvyks lietuviškos radijo programos — Bendruomenės Balsas — penkiolikos metų veiklos paminėjimas.

Bendruomenės Balsas — tai visų lietuvių nuosavybė, mat, radijo programa yra išlaikoma bendromis įėjimais. Vieni aukoja savo pinigais, o kiti ir savo laiką, ir darbą. Kaip lėšos yra svarbios valandėlės užpildymui, taip ir įdomiai paruoštos paskaitos bei skambūs pranešėjai yra lygiai būtini radijo valandėlių gyvavimui. Šiandien Bendruomenės Balsas yra Philadelphijos vienintelė lietuviška programa, kurios klausosi senosios ir naujosios kartos lietuviai ir visi širdingai ją remia.

Siame Bendruomenės Balsos

penkiolikos metų veiklos paminėjimo pobūvyje programą atliks patys radijo valandėlių rėmėjai ir darbuotojai. Kalbą pasakys prof. Jonas Puzinas, o meninę dalį atliks solistės Violeta Bendžiūtė, Ona Šalčiūnienė ir Aušra Mačiulaitytė—Zerr, jom akomponuos Anelė Kaulinytė.

Visa lietuviška visuomenė kviečiama atsilankyti šiame pobūvyje, pasidžiaugti Bendruomenės Balsos praeities darbais ir kartu užtikrinti jam ateitį. Buvę ir dabartiniai Bendruomenės Balsos redaktoriai ir pranešėjai, lėšų telkėjai ir jų tvarkytojai bus atžymėti LB ženkleliais. Todėl svarbu, kad jie visi dalyvautų šiame parengime.

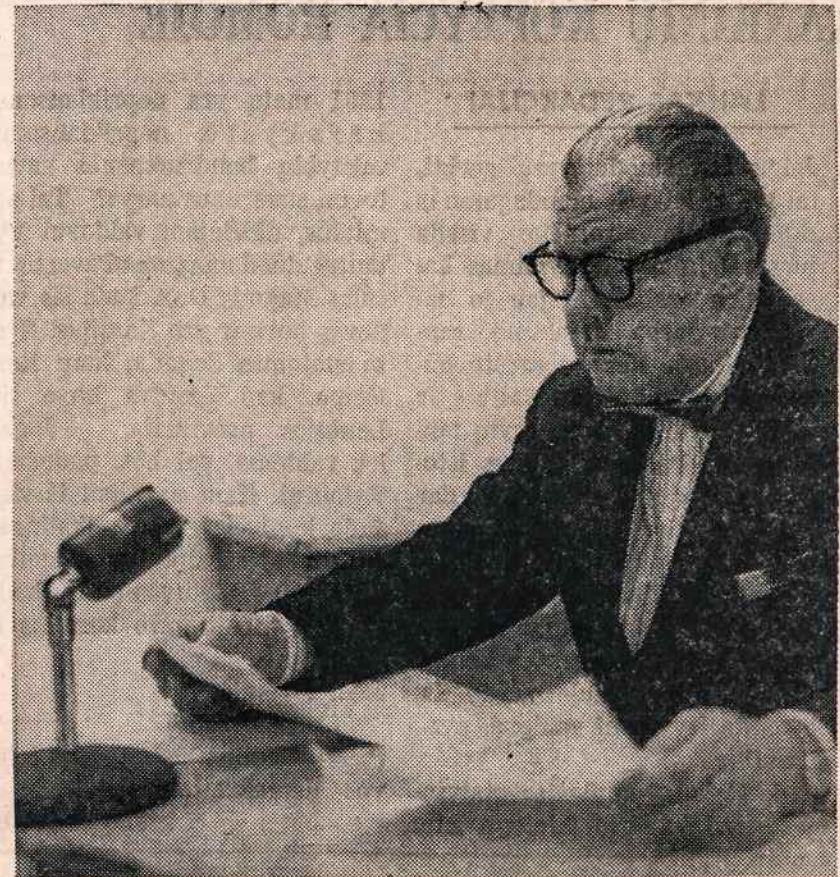
Philadelphijoje pirmas lietuviškas žodis radijo bangomis buvo išgirstas 1931, kai lietuvišką radijo programą pradėjo Petras Petraitis. 1933 ėmė veik-

ti Petronėlės ir Domininko Antanaičių lietuviška radijo valandėlė. Garsindami savo baldų krautuve, pp. Antanaičiai savo programas pajvairindavo paskaitininkais, dainininkais ir instrumentalistais. Ši radijo programa buvo girdima du kart per savaitę iki 1951. Trečią lietuvišką radijo programą Philadelphijoje buvo įsteigęs Kazys Kisielius, nuo 1935 iki 1937 transliuodamas ją kasdieną. 1937 metų rudenį Antanas Dzikas prabilo radijo bangomis su sava programa. 1954 Antanui Dzikui mirus, valandėlę perėmė Stasys Petraitis, pavadindamas ją A. Dzikio Radijo Programa. Šioji radijo valandėlė nustojo veikti 1962 liepos mėnesyje. Suminėtos keturios Philadelphijos radijo programos visos buvo privačios, priklausančios pačiam valandėlių vadovui.

1952 Philadelphijoje galuti-

nai susidarė Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkė, pakeisdama nuo 1948 veikusią Lietuvių Tremtinių Draugiją. Nauja LB valdyba pradėjo dėti pastangas įsteigti radijo valandėlę, kuri skelbtų LB idėjas ir ugdytų LB sąvoką. Tokiai valandėlei reikėjo pasamdyti stotį ir sutelkti lėšų. Pirmąją bendruomenės radijo programėlę, 10 minučių ilgio, nupirktą iš Antano Dzikio programos, 1953 pravedė kun. Stasys Raila, tuometinis LB kultūrinės komisijos vadovas. Tris mėnesius programėlėm vadovavo prof. Jonas Puzinas su Kostu Ostrausku.

Pagaliau buvo nupirkta pusvalandis WDAS stotyje ir 1953 balandžio 11 pradėta Bendruomenės Balsos programa. Radijo pusvalandžiam praversti buvo sudarytas pirmasis redaktorių kolektyvas iš Adolfo Gaigalo, Kosto Ostrausko, prof. Jono Puzino, Balio Raugo, prof. Antano Salio ir Vytauto Volerto. Ne-trukus redaktorių kolektyvas įtraukė ir jaunimą į redaktorių ir pranešėjų eiles. Nuo 1953 iki šiol Bendruomenės Balsos redaktoriais ar pranešėjais yra buvę: Regina Aleknaitė Dantienė, Darvyda Aleknaitė Norvaišienė, Rimā Buinytė Mironienė, Algis Danta, Valerija Didenė, Darija Čepulytė Dragūnienytė, Aušra Gaigalaitė Tautkuvienė, Adolfas Gaigalas, Algimantas Gečys, Dalia Jakienė, Juozas Janulaitis, Snieguolė Jurskytė, Virginija Karaliūtė Majauskienė, Marija Kaulinytė, Leonora Kaulinytė Balten, Kazys Kazlauskas, Regina Kazlauskienė, Antanas Klimas, Bronius Majauskas, Putinas Mašalaitis, Anilora Mašalaitienė, Gabrielius Mironas, Vytautas Muraška, Kostas Ostrauskas, Roma Puodžiūnaitė Krušinskienė, prof. Jonas Puzinas, Balys Raugas, Marija Raugienė, Viltė Romanaukaitė Puzinienė, prof. Antanas Salys, Jonas Skladaitis, Antanas Šalčiūnas, Helen Saulytė, Antanas Šileika, Zita Sklerienė Žilienė ir Vytautas Volertas.

Adolfas Gaigalas, ilgametis Bendruomenės Balsos vedėjas Philadelphijoje, prie mikrofono transliacijos metu. Nuotr. V. Gruzdžio

tarti žodį radijo klausytojams. Taip pat pasikeičia juostelėn įrašytomis programomis su kitų lietuviškų kolonijų radijo valandėlėmis.

Kol Philadelphijos ir jos apy-

linkių lietuviai remia savo radijo programą lėšomis ir darbu. Bendruomenės Balsas vadovo Henriko Savicko geroje rankose drąsiai žengs į ketvirtąjį savo gyvavimo penkmetį. S.M.J.

BALTIMORE, MD.

Jonas (Unitas) Jonaitis, pasižymėjęs Baltimore Colts futbolo komandos narys, šiemet mažai bedalyvauja rungtynėse. Prieš futbolo sezono pradžią jam rungtynėse buvo sužeista ranka. Iki šiol ranka nėra pilnai pasveikusi ir Jonaitis dar negali pilnai pasireikšti. Baltimorės lietuviai, ypač futbolo mėgėjai, labai nusiminę, kad jų tautietis negali dalyvauti rungtynėse. Visi jam linki kuo greičiausiai pasveikti.

Šv. Alfonso metinė vakariėnė įvyks lapkričio 10, sekmadienį, šv. Alfonso mokyklos salėje. Visi parapijos nariai kviečiami šiame pobūvyje dalyvauti su šeimomis. Vakariėnės pradžią 5 val. vak. Bilietus bus galima išgauti prieš duris. Šokiam gros populiarus Jono Lekevičiaus orkestras.

Sodalietės lapkričio 15 rengia moterų tarpe populiarų rengimą "Bingo Party". Bus gražių premijų. Veiks bufetas, kur bus galima gauti skanių valgių. Vakarą pradžia 8 val. Visas pelnas bus skiriamas dovanom, kurias sodalietės prieš Kalėdas išdalins seneliams, esantiems senelių prieglaudose ir namuose.

ATSIŪSTA PAMINETI

Gražina Tulauskaitė. **Vakarė banga.** Lyrika. Išeido "Lietuvių Dienos", 1968. 128 psl. Kai na 2 dol. Gaunama pas platintojus ir leidykloje: Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029.

Šiame G. T. poezijos rinkinyje yra 107 eilėraščiai, suredaguoti antraščių abėcėlės eile, — tai yra nuo seno autorės pasirinktas būdas, eilėraščių neskaldyti į atskirus skyrius, bet pateikti juos skaitytojui kaip vientisą lyrinį kūrinį.

G. Tulauskaitė yra nepriklausomoje Lietuvoje išaugusi ir srebrendusi poetė. Iki šiol išleidusi 4 rinkinius, 1957 už knygą "Rugsėjo žvaigždės" ji laimėjo LRD premiją. Pastebimi graži formos laimėjimai, ir šiame rinkinyje, nesileisdama į eksperimentavimus, ji išsitenka daugiausia tradiciniame keturių eilučių posme; čia ji sugeba duoti skambių lyriškai jautrių, kiekvienam jos kartos skaitytojui artimų dalykų. Su pagaunančiu atvirumu ji daugelyje eilėraščių atveria moteriškos širdies džiaugsmą ir liūdesį, praeinančias akimirkas ir išliekančią žmogiškosios būties turinį, gyvenimo trapumą ir amžinybės ilgesį.

muose. Savo dalyvavimu padėsite sodalietėm tęsti šį kilnų darbą.

Amerikos Lietuvių Legionierių postas 154 lapkričio 16, šeštadienį, Lietuvių svietainės didžiojoje salėje minės 25 metų veiklos sukaktį. Sidabrinio jubiliejaus proga iškilmingame bankete dalyvaus daug žymių svečių ir Amerikos Legionierių Organizacijos vadovai. Vakarui paruošta įdomi programa. Dalyviai raginami bilietus įsigyti iš anksto. Rengimo komitetui vadovauja Vaclovas Laukaitis.

Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas lapkričio 23, šeštadienį, šv. Alfonso mokyklos salėje ruošia austrių balių.

Jonas Obelinis

WORCESTER, MASS.

Tėvų Pranciškonų Rėmėjų I skyrius lapkričio 16, šeštadienį, 6 val. vak. Maironio Parke, 52 Quinsigamond Ave., Shrewsbury, Mass., rengia vakariėnę su programa ir šokiais.

Kviečiame visus vietas ir apylinkių lietuvius atsilankyti į vakariėnę. Prityrusių šeiminių būsite skaniai pavaišinti, pamatysite programą iš lietuvių pranciškonų gyvenimo ir veiklos, o po to galėsite pasižokti. Šokiam gros puikus orkestras.

J. M.

IŠ VISUR

— **Worcesterio moksleivių ateitininkų** studijų dienose lapkričio 9-10 bus skaitomos dvi paskaitos: Kęstučio Girmiaus ir dr. Romualdo Kriaučiūno. Taip pat atvyksta Stud. Ateit. Sąjungos pirmininkas Antanas Razgaitis. Laukiama moksleivių ateitininkų net iš Rochesterio, Philadelphijos ir iš kitų artimesnių vietovių. Pradžią 1 val. Maironio Parke, Shrewsbury, Mass.

— **Ponai Slivynai**, Blue Water Manor vasarvietės savininkai, ilgesniam poilsui išvyko į Floridą.

— **Į Pasaulio lietuvių katalikų apsijungimo laikinąjį organizacinį komitetą** spalio 27 Chicagoje išrinkti: pirm. K. Kleiva, sekr. P. Garšva, nariai M. Rudienė, kun. J. Vaišnys ir S. Rauckinas. Kanados du atstovai bus paskirti artimu laiku, o taip pat dar paskirs ir Kunigų Vieniybė. Šio komiteto uždavinys — palaikyti ryšius su kitų kraštų katalikų organizacijomis ir derinti bendrą veiklą per tų organizacijų sambūrius. Užbaigus organizacinį darbą, bus sukvietas atstovų suvažiavimas ir išrinkta taryba bei valdyba.

— **Prel. Audrio Bačkio**, šv. Sosto nuncijatūros Turkijoje pirmojo sekretoriaus, naujas adresas: Msgr. Audrys Bačkis, Resit Galip Caddesi No. 94, Gazzi Osman Pasa, Ankara, Turquie.

— **"Draugo" romano konkurso** jūry komisiją šiais metais sudaro rašytojai ir literatūros kritikai iš Detroito: Vytautas Alantas, Vitalija Bogutaitė, Lilė Gražulienė, dr. Kęstutis Keblys ir Liada Rugienienė.

— **Kun. Juozo Danieliaus**, mirusio spalio 7 London, Ont. Kanadoje, laidotuvisė dalyvaus daug lietuvių, buvusių jo parapijiečių, 50 anglų kunigų ir labai daug seselių. Šv. Petro katedroje laidotuvių pamaldas lietuviškai atliakė prel. J. Tadauskas, kun. P. Ažubalis ir kunigas B. Pacevičius. Pamokslą pasakė kun. dr. J. Gutauskas. Iš lietuvių kunigų dar dalyvaus Tėvas Rafaelis Sakalas, OFM, kun. K. Simaitis iš Detroito ir kun. D. Lengvinas.

— **Bruno Markaitis, S. J.**, kompozitorius, bus pagrindinis kalbėtojas Antano Nako parodos atidaryme, kurs įvyks lapkričio 16 d. 7 val. vak. Chicagoje, Ciurlionio galerijoje.

— **Poetė Vitalija Bogutaitė** "Ateities" leidyklai įteikė naują eilėraščių rinkinį — "Lietus ir laikas".

Kai Bendruomenės Balsas minėjo dešimties metų sukaktį iš k. j. d. dalis radijo programos redaktorių: Helen Saulytė-Schildis, Vytautas Muraška, Snieguolė Jurskytė, Jonas Skladaitis, Henrikas Savickas — dabartinis valandėlių vedėjas, ir Adolfas Gaigalas, buvęs valandėlių vedėjas. Nuotr. V. Gruzdžio

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukoję

1000 dol.: Feliksas ir Margarita Lasauskai, Ozone Park, N. Y. įrašo Lasauskų ir Butkevičių šeimos mirusius.

Po 100 dol.: Elena ir Henrikas Andriuskai, Woodhaven, N.Y. Dr. J. B. Dičpinigaitis, Woodhaven, N. Y. (pažadėjęs visą tūkstantį). A. Kadzys, Woodhaven, N.Y. įrašo a.a. vyrą Igną. R. Markevičius, Woodhaven, N.Y. Jonas Strazdas, Woodhaven, N.Y. Agnes Roulinaitis, Woodhaven, N.Y. A. J. Vytuviai, Woodhaven, N.Y. (pažadėję 300).

50 dol.: K. Uknevičienė, Woodhaven, N.Y.

30 dol.: Adelė Žiugžda, Woodhaven, N.Y.

Po 25 dol.: F. Dimas, Woodhaven, N.Y. (pažadėjęs 200). Mr. Mrs. Juozas Vanagas, Woodhaven, N. Y. (pažadėję 300).

Po 20 dol.: Edvardas Gorla (pažadėjęs 100). Mrs. A. Žukas, Woodhaven, N.Y. (pažadėjęsi 100).

Po 10 dol.: A. Aleksėjus, Woodhaven, N.Y. Myk. ir Veronika Vaičiūnai, Brooklyn, N.Y. Vyt. Banelis, Woodhaven, N.Y. (pažadėjęs 100). M. Delinskas, Woodhaven, N.Y. T. Eidukaitienė, Woodhaven, N.Y. F. Jakaitė, Elmont, N.Y. M. Pulokienė, Woodhaven, N. Y. Klemensas Lakickas, Woodhaven, N.Y. (jau aukoję 500 dol.)

M. Thomas, Woodhaven, N. Y. J. Sirpaitė, Middle Village, N.Y. Jurgis Zabalskis, Flushing, N. Y. įrašo tėvą adv. J. Zabalskį (pažadėjęs 100).

P. Petrolūnienė, Woodhaven, N.Y. A. Simkus, Woodhaven, N.Y.

Po 5 dol.: St. Balsys, Brooklyn (įrašo kun. V. Balsį), M. Francescon, Great Neck. J. Galminas, V. Vaškunas, C. Kaswinkle, E. Rachis, K. Pupelis, visi iš Woodhaven, N.Y.

2 dol.: M. Strazdas, Woodhaven, N.Y.

Po 1 dol.: A. Lašas, D. Rachunas, S. Yokaitis, visi iš Woodhaven, New York.

Visiems aukojusiems teatlygina Visagalis! Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite donia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasitūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

CHICAGO, ILL.

Lietuvių Katalikų Susivienijimo vakariėnė

Liet. Kat. Susivienijimas Amerikoje yra fraternalinė organizacija, siekianti nelaimės atveju parodyti artimo meilę ir broliškumą. Chicago apskrities valdyba jau treči metai iš eilės rengia susitartinimo vakariėnę. Šiais metais tokia vakariėnė rengiama gruodžio 8, 3 val. popiet, Vyčių salėje, 47 gatvė, Chicagoje.

Vakariėnės metu bus trumpa paskaita apie Susivienijimą. Bus taip pat pagerbti Susivienijimui nusipelnę asmenys. Meninei daliai suorganizuoti ir praversti pakviestas muz. J. Bertulis.

Kadangi vakariėnės tikslas ne pelnas, bet glaudesnis narių bendradarbiavimas, mokėstis tik 4 dol. asmeniui. Įėjimo ženkleliai gaunami pas kuopų sekretorius ir prie įėjimo. Praeity panašūs susijėjimai buvo praleidžiami gana jaukioje nuotakoje. Rengėjai tikisi, kad ir ši kartą nariai ir prijauciantieji turės progą jaukiai praleisti kelias valandas.

St. Juras

Nacismas . . .

(atkelta iš 4 psl.)

niškoje egzistencinėje tikrovėje, sakykim, kad ir lietuvių gimnazijoje. Kai kurių mokytojų kartais neišmintingai uolios pastangos lietuvių kalbą mokyti ir lietuviškumą skiepyti prievartinėmis priemonėmis susilaukia priešingų rezultatų. Klasiėje ar lauke paklupdytas lietuviukas už tai, kad nesukalbėjo lietuviškai, mieliau sau lygių tarpe dūsauja, kad naciai jį persekioja. O dar blogiau, jei tenka dėl lietuvių kalbos net mokyklą aplėisti.

Bronius Laukis (ELI)

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA Kennebunkporte, Maine

su visom Amerikos gimnazijų teisėm

Išeinamas pilnas ir kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas. Oficialiai dėstoma lietuvių kalba. Savaitėje pamokų tiek pat, kiek anglų kalbos. Duodami kreditai. Veikia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo pasaulėžvalga. Mokiniais sviesti kviečiami lietuvių rašytojai, muzikai, solistai, dailininkai. Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Pati gimnazija padeda mokiniams įstoti į kolegijas. Mokiniai gyvena bendrabutyje. Atlyginimas visiems priėmiamas — atsizvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį. Anksti registruokite mokinius 1969-1970 m. Priimami berniukai baigę 8 skyrius.

Lietuviai tėvai, branginkit šią gimnaziją, kol ji yra.

Jos ateitis įūsų rankose!

Informacijos ir registracijos veikalais rašykite:

Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04046

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA ROMOJE

Gerbiameji,

Darbininkė 1968 spalio 9, nr. 66, buvo išspausdintas Lietuvos kankinių kopyčios komiteto pareiškimas. Leiskite šia proga dėl minėtame pareiškime išreikštų teigimų pateikti keletą pastabų.

1. "Sirdis su septyniais kardais" yra jau pernelig primityvus Dievo Motinos kančios pavaizdavimas. Galėtų šioje kopyčioje jo nebūti. Dievo Motinai atvaizduoti pakanka Aušros Vartų Marijos paveikslas tiksliai kopijos.

2. Neužtenka tik Mindaugo krikšto ir mirties vaizdo sienoje. Reikia neabejotinai pabrėžti tinkamą pavaizdavimą krikščioniškos įvedimą Lietuvoje 1251 metais. Jeigu to lietuviai neišskels ir nepabrėš, kiti šios svarbios datos iškėlimu nesirūpins.

3. Kopyčios sienose nurodytos pavaizduoti visos bažnyčios yra iš vėlesnių krikščioniškos laikų Lietuvoje. Svarbu būtų pavaizduoti, pvz., kokią bažnyčią iš vyskupo šv. Vaitiekaus laikų Vakarų Lietuvoje (pabaičioje X amžiaus, kada buvo padarytas pirmas rimtas bandymas įvesti Lietuvoje krikščionybę, tuo pabrėžiant Lietuvos vienybę ir ankstyvą krikščioniškos šiam krašte įvedimą, ir iš oficialios krikščioniškos įvedimo datos (karaliaus Mindaugo laikų).

4. Abejotina yra nauda iš atviro angos kopyčios sienoje. Tuomi ši kopyčia virsta vien praėjimo vieta katedros požemiuose. Tai mažina pačios kopyčios reikšmę ir svarbą. Kopyčia turi būti sau tikslas, o ne perėjimo vieta į koridorius.

5. Numatoma erdvė Vytautui ir Jogailai su įrašais: Vytautas — Magnus Dux 1350-1430; Jogaila — Rex 1350-1434.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Jeigu jau šiuodu vyrų gerbti, tai reikia laikytis mandagumo ir diplomatinio papročio: visada pirma minimas ir žymimas karalius, o paskui tik jau jo pavaldinys arba žemesnio rango valdovas. Bet čia turėtų būti visai kitaip. Neįprasta ir neįsąmoninta dar lietuvų tautos praeities santykių su istoriniu pietų kaimynu. Vis dar kai kieno nepajėgiama objektyviai žvelgti į Lietuvos valstybės praeitį. Kai kuriuos vis dar žavi magnus dux, kuris yra priklausomybės pažymys arba žemesnio rango valdovo padėtis, atremta į vyresnį valdovą, pvz., karalių.

6. Nejaugi kopyčios statytojai užmiršo, kad Lietuva nuo

1251 metų yra nepriklausoma karalystė, nepriklausomų valstybių bendruomenės savitovus, suverenų narys? Tai pamiršus, didžiajam valdovui Vytautui duodamas menkavertis titulas Magnus Dux, kada šis valdovas buvo ir yra Karalius. Greita statomas Jogaila, kaip Rex. Išeina, kad Lietuva buvo tik Lenkijos provincija, Jogailos valdoma, gal būt, padedant Vytautui. Kam pagaliau iš viso šioje kopyčioje yra reikalingas Jogaila? Nesirūpintina Jogailos užkėlimu į Lietuvos sostą, kada Lietuva turėjo savo karalius ir valdovus.

Tinkamai gerbiąs:

P. V. Raulinaitis, buvęs Lietuvos demokratinio 1, 2 ir 3 seimų atstovas.

Nauji DARBININKO skaitytojai

V. Kasniūnas, Chicago, Ill., Dr. J. Bilėnas, Melville, N.Y., L. Jonkaitis, Shenandoah, Pa., P. L. Vainius, Woodhaven, N. Y., R. Legeckis, Marritt Island, Fla., J. Balūnas, Bayonne, N.J., N. J. Antanaitis, Newport News, Va., I. Rogers, New York City, M. Kaskienė, Montreal, Que., Edm. Cibas, Milton, Mass., Ged. Cibas, Albuquerque, N.M., A. Bačiulis, Quincy, Mass., M. Jasaitienė, Bronx, N.Y., Vl. Aranauskas, Nashua, N.H., J. Grauslys, Nashua, N.H., F. Valentukevičius, Nashua, N.H., S. Dėdinas, Utica, Mich., R. Stasiūnas, Phoenix, Arizona, S. Siugždas, Philadelphia, Pa., Vl. Biknevičius, Commack, N.Y., J. Dirginčius, Elizabeth, N.J., J. A. Kazlas, New Haven, Conn., B. Vyzas, Jersey City, N.J., V. Kronkaitis, New Haven, Conn., R. Budraitis, Richmond Hill, N. Y., J.

Pauliukonis, Phila, Pa., A. Steponis, Gt. Neck, N.Y., V. Vencken, Avon, Conn.

Užsakė kitiems:

S. Jurskytė, Phila, Pa. — broliui J. S. Jurskiui, Atlanta, Ga.; V. Kezenius, Baltimore, Md. — P. Jancarui, Baltimore, Md.; A. Strazdas, Roselle, N.J. — V. Brown, Rutherford, N.J.; Dr. J. Stukas, Hillside, N. J. — P. Kaseliui, Chicago, Ill.; J. Landsbergis, Richmond Hill, N.Y. — A. Jancei, Great Neck, N.Y.; K. Keblinskienė, Brockton, Mass. — sūnui Algirdui, Honduras, South America.

Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkome užsakotojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams 5 dol. Jaunavedžiam ir kariams vienerius metus laikraštis siunčiamas dovanai. Prenumeratos reikalais kreiptis į administraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N.Y. 11221.

SPORTAS

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Ateinantį sekmadienį Lietuvos Atletų Klubo pirmoji futbolo komanda žaidžia pirmenybių rungtynes namie. Po dviejų nesėkmingų rungtynių Flushing Meadows, grįžtama į East N.Y. aikštę, Atlantic Ave. ir Fountain St., kur dar šį sezoną mūsų šiekliai nėra pralaimėję. Mūsų priešininku yra BW Poughkeepsie, stovįs lentelėje viena vieta aukščiau ir turįs vienu tašku daugiau už mus. Norint pakilti aukšty, būtinai reikia pergalės. Rungtynių pradžia 12:45 val.

Šeštadienį žaidžia mažučiai 2 val. prieš Guatemala, o jaunučiai prieš Hellenic 3 val. Abejos rungtynės įvyksta Kissena parke Flushing, L.I.

LAK-KOLPING

0:2 (0:1)

Nelaiminga mūsų šiekiam Flushing Meadows aikštė. Pralaimėtos antros rungtynės iš eilės, nesugebant pasiekti vieno įvarčio. LAK šį kartą žaidė šios sudėties: Jankauskas; Bاندžiukas, Remeza II, Budraitis, Kreicas; Vainius II, Malinauskas I; Malinauskas II, Mrozinskas, Klivečka II, Market. Rungtynes pelyntai laimėjo individualiai aiškiai pranašesnis priešininkas. Mūsų šiekiam technikos trūkumai prasidėjo nuo gynimo kur pavieniai gynikai droždavo kamuolį kur papuola — į užribį, į orą, tik ne savam žmogui. Negeriai ir viduryje aikštės. Eilė žaidikų net nesugeba paduoti kamuolio vos už kelių žingsnių stovinčiam žmogui. Puolimo variklis ir vėl Klivečka II. Jo gerai paduotą ir pro tuščius vartus beriedantį kamuolį, deja, neatsirado kam įstumti. Mrozinskas po susižeidimo dar pilnai neatsigavęs. Silpnoki ir kraštiniai puolikai. Labai pasigėsta Šleikiu.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

KIENO PUSĖ ADVOKATAS PALAIK

Klausimas

Esame vedę 27 metus. Turime du vaikus: sūnų ir dukterį. Abu vaikai vedę ir turi savo šeimas. Gyvename netoli Springfieldo. Mano vyras yra čia gimęs, o mane tėvai atvežė iš Lietuvos, kai buvau dar maža mergaitė. Su vyrų visą laiką prastai sugyvenome, bet aš tylėjau ir kentėjau dėl vaikų. Kai vaikai vedę, nutariau su juo išsiskirti.

Nuėjau pas advokata. Ne lietuvė, bet geros širdies žmogus. Jis manęs labai gailėjosi, bet sakė, kad aš negalinti gauti skyrybų (divorce), nes girdi, neturiu "priestasties" (reason). Girdi, mano vyras nėra girtuoklis, manęs nenumušė, su kitomis moterimis neturi reikalo. Kalbėjau su savo vyrų, ir jis man pasakė, kad jokių skyrybų nenori ir tyčia neleis man jų gauti. Taip praėjo keletas metų. Mūsų gyvenimas eina kaskart blogyn, o ne geryn.

Abu dirbame, bet aš jo uždarbui nematau. Jis užmoka sąskaitas ir mokesčius už namus, o kur deda kitus pinigus, nežinau. Maistą aš pati nuperku, nors ir jis kartą per savaitę nueina į krautuvių ir priperka visokio nereikalingo maisto. Vakarais jo niekuomet nėra namie. Išeina su draugais gerti, arba kortomis lošti, ar "bowling". Banke turime atskiras sąskaitas, taigi nežinau, ar jis deda kiek pinigų bankan, ar ne.

Sėdžiu namie visais vakarais ir šventadieniais viena. Valau namus ir krintu į lovą negyva iš nuovargio, o jis grįžta namo antrą ar trečią valandą ryto, baladojasi pusiau girtas, nieka-

JUOKELIAI

Pažįstami

Vienas žmogus sutiko kitą viešbučio vestibulyje. Kažkaip jam pasirodė, kad tas sutiktasis yra iš kažkur pažįstamas jam, tai jis pasisveikino ir tarė:

— Esu tikras, kad jus buvau kažkur sutikęs.

— Be abejonės, — atsiliepė sutiktasis, — aš ten labai dažnai būdavau.

Pakinkykim vilkus

Du vilkų medžiotojai Grenlandijoje, pasikinkę į roges šunis, vejasi gaują vilkų.

— Mes niekad jų nepavyssime! — šaukia vienas medžiotojas. — Vilkai bėga greičiau už šunis.

— Sugalvojau! — šaukia ant-rasis. Paleiskime šunis ir pasikinkykim vilkus!

Kitas stilius

Vienoje viešoje vietoje visada būdavo baisiai prirūkyta. Ten buvo iškabintos lentelės su užrašais: "Nerūkyti!", "Čia nerūkoma", "Rūkyti draudžiama". Bet tie užrašai nieko negelbėjo.

Bet kartą šlavėja nuėmė visas tas lenteles ir pakabino savąja su tokiais užrašais: "Rūkyk, rūkyk, greičiau nudvėsi".

Pasirodo, tas naujas užrašas paveikė rūkytojus!

Nepavyko šeštadienį ir jauniems. Mažučiai pralaimėjo Spring Valley 2:4, o jaunučiai Blue Star 0:6. Pastarosiose rungtynėse mūsų šiekiam nuo liūdnės pasekmės išgelbėjo vartininkas Labutis. **Atletas**

"cruel and abusive" elgesys. Tačiau tai toli gražu nereiškia, kad vyras Tamstą turėtų "fi-ziškai" sumušti, norint įrodyti, kad jis žiauriai (cruelly) su Tamsta elgiasi. Užtenka įrodyti, kad dėl jo elgesio Tamsta nukenti "dvasiškai" (mentally) ir kad dėl tokio jo elgesio Tamstos sveikata yra pašiūsi.

Matyti, Tamstos advokatas yra nuomonės, kad Tamstos vyro elgesys nėra tokio pobūdžio. Todėl jis sako, kad Tamsta neturi užtenkamo pagrindo skyrybom gauti. Vien Tamstos noro nusikratyti savo vyrų neužtenka. Nusistatymas, kad Tamsta galėtų geriau gyventi, jei sugebėtų vyrų nusikratyti, nėra užtenkamas pagrindas skyrybom gauti. Vedybos nėra vien patogumo reikalas. Jei išgyvenai su vyrų 27 metus ir jis yra Tamstos vaikų tėvas ir vaikaičių senelis, — jis nėra vien "našta" ar "nepatogumas", kuriuo nusikratyti būtų gera ar naudinga.

Esu tikra, kad Tamsta klysti manydama, jog Tamstos advokatas palaiko vyro pusę, nes jis pats yra vyras. Tamsta, o ne Tamstos vyras, esi jo klientė, ir todėl jis į tą reikalą žiūri iš Tamstos "pusės". Jis, tur būt, yra tos nuomonės, kad Tamstos nusiskundimai savo vyrų nėra labai rimti. Kiekvienose vedybose yra nusiskundimų ir nepasitenkinimo "kitąja puse". Būna ir nesupratimų ir ginčų, bet dažniausiai jie nėra tokio pobūdžio, kad reikėtų imtis "kraštutinių" priemonių. Jei taip nebūtų, pasaulyje būtų maža vedusių žmonių, gyvenančių kartu.

Tamstos advokatas, Tamstą išklaušęs, matyti, įsitikino, kad šis vyras nėra užtenkamai iš tų pagrindų yra vadinamasis

Atsakymas

Tamstos advokatas teisingai Tamstą painformavo, kad yra tik keli "pagrindai" (grounds) skyrybom gauti ir kad vienas iš tų pagrindų yra vadinamasis

Žmona, Massachusetts

Juostos

Gyvenant tėvynėje, tautiniai dirbiniai buvo kiekvienam prieinami. Mes juos gal permažai branginome. Šiandien jie mum virto ne tik tautiniu papuošalu, bet ir simboliu, primenančiu mūsų kilmę bei papročius. Tik, ilgiau gyvenant svetur, vis rečiau jie pastebimi mūsų namuose.

Kas gali būti gražesnis, kaip, sakysim, ant stalo ar kurio kito baldo patiestas tautinio audimo takelis, gražiai perrištos juostos ar pasipuošimas tautiniu karklaraiščiu.

Artinasi Kalėdos. Jų proga dovanom išleidžiama nemažai pinigų; dažnu atveju ne pigiau, bet beprasmiams blizgučiam.

Ar dažnoj šeimoj rasime originaliai tautinių dovanų?

Gražu, kad atsiranda iš savo močiūčių paveldėjusių sugebėjimą lietuvių audėjų. Vieną iš tokių yra Milda Bartytė-Kvedarienė. Tai reto sugebėjimo jauna moteris, mokanti audinių raštuose suderinti spalvas, padaryti audinį menišką. Į šį meną ji įdeda visą savo sielą.

Tad vietoj nuobodžių fabrikatų savo artimesiems dovanokime ką nors kilnesnio — tautiško, o Milda yra visuomet pasiruošusi mum padėti, kreipiantis į ją šiuo adresu: Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Izelin, New Jersey. 08830. Tel. (201) 283-1981. **Ada S-nė**

tu pagrindą skyrybom. Patarčiau pasiūlyti Tamstos advokatai, kad jis pasikalbėtų ir su Tamstos vyrų. Pašalinis asmuo kartais gali, su abiem pusėm pasikalbėjęs, padėti, kur savieji negali.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKIMŲ. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių augštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus Sovietų gamybos visokioms prekėms, jų tarpe — motociklai, televizijų aparatai, radijo transistorai, magnetofonai (tape recorders) ir dovanų certificate galima užsakyti giminėms, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje per mūsų firmą.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

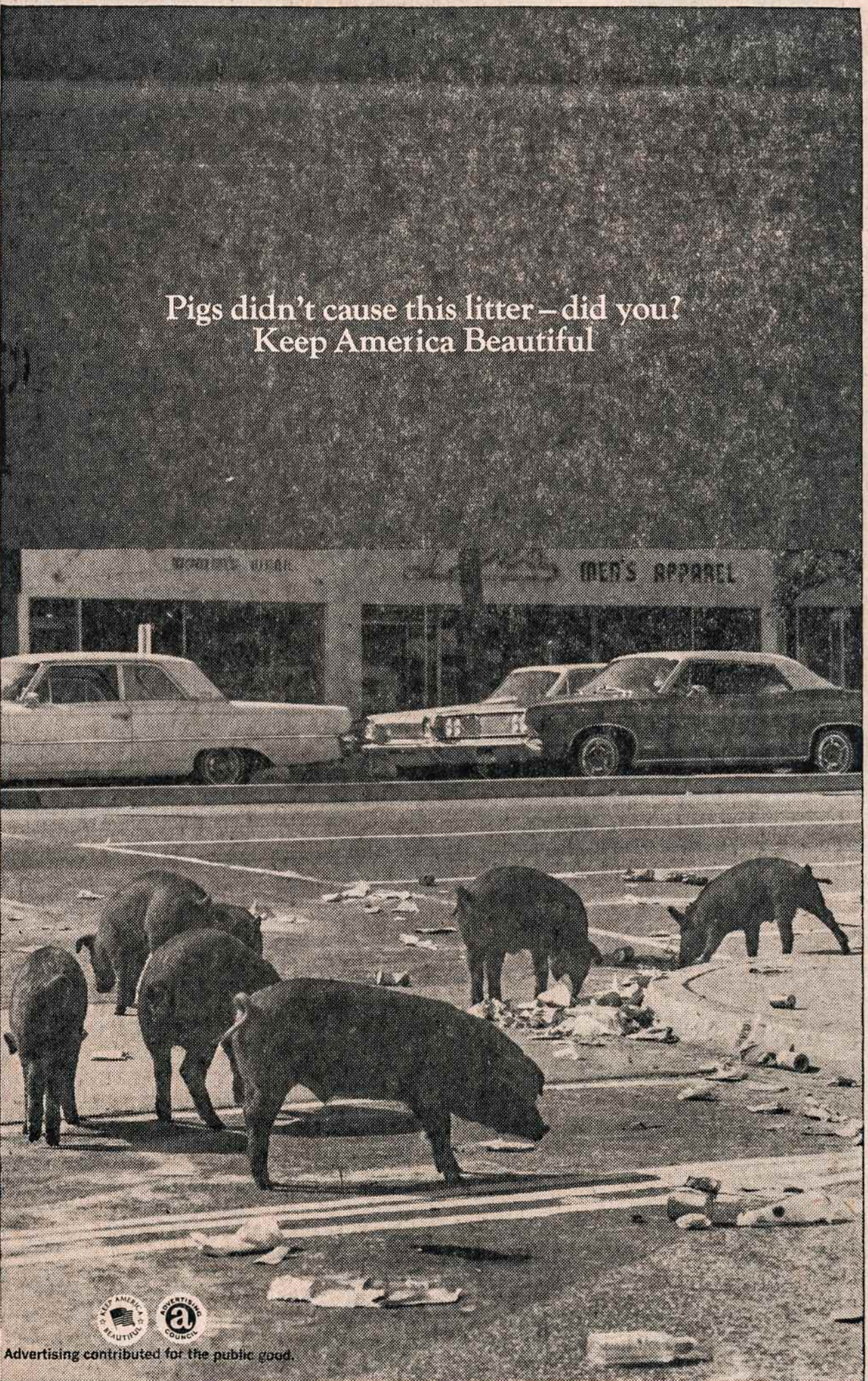
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036

Tel. 212 - 245-7905

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
Brooklyn, N.Y. 11207 — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
Brooklyn, N.Y. 11211 — 370 Union Avenue	EV 4-4952
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 331 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-9738
Lakewood, N.J. 08701 — 288 Main Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06519 — 509 Congress Avenue	LO 2-1446
Newark, N.J. 07103 — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. — 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Mass. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

Pigs didn't cause this litter — did you?
Keep America Beautiful

Advertising contributed for the public good.

LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužė ir brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Sią nakte, Prieš tolimą kelionę, Užstalė daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievuže, Augu pas tėvelį, Stikliukėlis.

2. Suk, Suk Ratelį, Vilniaus tautinio choro ir solistų įdainuota 14 liet. dainų: Suk, suk ratelį, Stok ant akmenėlio, Palanke, Bernelis tinginėlis, Mergaičių daina, Nida, Festivalinis valsas, Šeriau, šeriau sau žirgelį, Žaliojoj lankelėj, Melžėjėlės ir meistreliai, Danelė apie tiltą, Per šilėlių jodau, Naktigonai ir Ramunėlės.

3. Kur Banguoja Nemunėlis, Sol. Algirdo Brazio, įdainuota 16 liet. kūrinių: Kur banguoja Nemunėlis, Suvlitas, Patekė aušrine, Siuntė mane motinė, Pilu stiklėlį, Kur bakužė samanota, Ilgesys, Kur tas šaltinėlis, Aiva iš op. "Gražina", Tėve Mūsų, Sveika Marija ir Šventa Naktis.

4. Lietuvos Kanklės: O. Mikulskienė vadovaujant įgrotas: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motulę, Rugučiai, Lenciūgėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Siuntė mane motinė, Kepurinė, Per giria, girelę ir Sveikas Jėzau.

5. Težydi Vėliai Lietuva, Lietuvos Vyčių choro, vadovaujant muz. Faustui Stroliai, įdainuota 17 lietuviškų dainų: Eism girion, Beauštanti aušrelė, Vistos, Oi, motinė, Mergaitė, Kas tas miežio grūdas, Gieda gaideliai, Per Klausučių ulytėlę, Laisvųjų daina, Man liūdna, Daina, daina, Vežė mane iš namų, Sią nakte, Tu, mano motinė, Pasisėjau žalią rūtą, Sėdžiu po langeliu ir Vyčių himnas.

6. Lietuvos Aidai. Charles Daubar akordeonu įgrotas 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agulonė, Siuntė mane motinė, Palankė, Laisvės varpo daina, Dzimdzi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Sią nedėlė, Plaukia Nemunėlis, Munšainiukas ir 5 lietuviškos polkos.

Iš šio sąrašo išsirinkus tris ilgo grojimo plokšteles, mokama tik penki doleriai. Atskira plokštelė kainuoja 2 dol. (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol.). Nori įsigyti papigintų plokštelių, prašomi rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiuntimui pridėdama 50 c.

LIETUVISKOS PLOKSTELĖS PAPIGINTOM KAINOM

Keturios ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktužė rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langelio, Oi berneli vienturi ir Vakarais.

2. Lietuvių Tautiniai šokiai, Švedo ansamblio ir Aitvarų kvarteto 14 liet. šokių: Aštuonytis, Landutė, Lenciūgėlis, Sukičius, Linelis, Jevaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakarūškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.

3. Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėlė, pasakyk, Aunu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lėlijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras.

4. "Lietuvos Atsiminimų" 25 m. Jubilėjaus koncertas: su solistais ir choru įdainuota: Tėviškės namai, O, ramybe, Oi berneli vienturi, Avietėlė, Myliu tave, Man ne vistiek, Palikta šalis, iš op. "Eglė žalčių karalienė", Lietuva, iš op. "Gražina". Taip pat "Dominikas ir Motiejus, ir jų draugas Timotiejus".

Sios 4 lietuviškos muzikos ilgo grojimo plokštelės gaunamos už penkis dol. Paskiros plokštelės kaina 1.50 dol. Šių plokštelių yra nedidelis kiekis (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol.). Nori įsigyti prašomi kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Prisiuntimui pridėdama 50 centų.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Sachmatų olimpiados baigminėse varžybose, Šveicarijoje, JAV komanda (Reshevsky, Evans, Benko, Lombardy) sudorėjo Kanadą 4:0, įveikė Vokietiją, Vengriją ir Rumuniją po 2½:1½, lygiomis sužaidė su Bulgarija 2:2 ir lygiomis baigė su lentelės gale stovinčia Filipinų komanda (Benko 1, R. Byrne 0, W. Lombardy 0, D. Byrne 1; Reshevskis ir Evans nelošė). Silpnokai sužaista prieš Sovietus — tik Evans baigė lygiomis su Spaskiu, o Reshevskis, Benko ir D. Byrne pralaimėjo Petrosjanui, Gelerui ir Smyslovui. Pirmavo: S. S-ga 24½, Jugoslavija 20, Lenkija, Bulgarija ir JAV po 17½.

Bostono tarptuklinės. So. Bostono LFD-jos pirmoji komanda pralaimėjo Boylstono klubui 1½:3½. Aleksis Klimovas sužaidė lygiomis su žymiausiu N. Anglijos meistru John Curdo, o Algirdas Leonavičius peinijo visą tašką, pagavęs priešininko valdovę, Budapešto partijoje. Lietuvių B laimėjo prieš Dorchesterio Witz komandą 3:2. Po tašką peinijo Bronius Skrabulis, Rimas Karosas ir taktininkas estas Andrius Varnik.

Lapkričio 8 d. I-ji komanda vyks į Cambridge YMCA, o "B" rungtis su Bostono universitetu, So. Bostono Lietuvių Pil. D-jos klube. Leitenantas Algis Makaitis, Vietnamas, pakeltas į kapitono laipsnį. Jis buvo pasižymėjęs lietuvių sachmatininkas Bostone. FIDE's kongrese vilniečiui Vladimir Mikėnui suteiktas tarptautinio sachmatų teisėjo titulas. Tarptautinio sachmatų meistro titulą jis gavo 1950 m.

Jei planuojate ką pirkti ar dovanoti — pirma gaukite katalogėlius apie rašomas, skaičiamo mašinėles, radio, TV, magnetofonus ir kit. vokiečių ir vietinių firmų gaminius su labai sumažinta kaina. Klauskite: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FAITH Universal sermoneje laidotuvas yra tikėjimo paltudėjimas. "Praying Hands" by Albrecht Dürer universal FUNERAL CHAPEL, INC. 52nd Street at Lexington Avenue Ray Kerbelis, Dir. PL 3-5300

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bel mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

LIETUVA

Geriausia dovana Vertingiausia dovana DOVANŲ PAŽYMEJIMAI J. A. V. DOLERIŲ PAŽYMEJIMAI PILNAI GARANTUOTA GREITESNIS PRISTATYMAS.

TIK DOVANŲ PAŽYMEJIMAI yra vertingiausia dovana ir daug geresnė negu siuntiniai. Jūsų gimines tai patvirtins. Todėl, kai planuosite siųsti siuntinį, nesiųskite siuntinio. Geriau siųskite DOVANŲ PAŽYMEJIMAI ir pamatysite kaip jūsų giminės bus patenkinti.

TIK DOVANŲ PAŽYMEJIMAI įgalina jūsų gimines pirkti specialiose dolerių krautuose per Vnesposyltorga geriausios rūšies Amerikos, Vakarų Europos ir vietines prekes. Jūsų gimines tai patvirtins.

TIK DOVANŲ PAŽYMEJIMAI įgalina jūsų gimines pirkti specialia nuolaidų kaina. Jūsų gimines tai patvirtins. JOKIO MOKESCIO nei siuntėjui nei gavėjui.

RUBLIAI į SSSR Jei norite giminėm pasiųsti rublių pinigais, mes galim tai padaryti per Foreign Trade banką Maskvoje. Jūsų gimines gaus pilną sumą be atskaitymų. Pristatoma per 10-14 dienų. Už 9 naujus rublius mokama \$10.00. Patarnavimo mokestis \$2.75 už sumą iki \$30.00 ir 10% siunčiamos sumos virš \$30.00. Visi užsakymai pilnai garantuoti ir apraustai.

UŽSAKYKIT DABAR UŽSAKYKIT VIEN PER INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street Second Floor New York, N.Y. 10010 Tel. 982-1530

REIKALAUKITE KATALOGŲ Autorizuotas American Express Company ir Podarogifts Inc. atstovas.

H. W. MALE

MEN—GUARDS full and part time immediate employment Peekskill - Ossining area steady all year round no exp and no agency fee apply in person 9 AM - 5 PM or call collect 914-452-2450 — Interstate Security Service 62 Market St. Poughkeepsie N. Y.

Work near home J & N American Service Station 720 Spring St. Rte. #1 Elizabeth N.J. Automechanics steady all year guaranteed \$10,000 a year — fringe benefits uniforms supplied 5 paid holidays. Call 201-289-8222 ask for NICK

Machinist and Production Workers day shift no defense work steady permanent work manufacturer of eye glass frames liberal fringe benefits profit sharing MARINE OPTICAL MFG CO. 28 Mahler Road Roslindale, Mass 617-524-5100 — M.B.T.A.

GENERAL FACTORY WORK Day shift Steady work Nice working conditions work near home — apply in person SILVER LAKE COOKIE CO. INC. — 1299 North Grand Ave. Baldwin L.I.

WANTED assistant bookkeeper full time, benefits. Call 456-0300 from 8 to 4:30, ask Mr. Lohman.

TRUCK MECHANICS Experienced — full benefits hospitalization and pension plan — Fair employment practice \$3.85 per hour REA EXPRESS 39th St. & Northern Blvd. Long Island City, 784-0378

PACKERS—Men needed part time and full time shipping room garments pleasant working conditions (2) coffee breaks work near home BAN Limited — 27 Wilburst Lynbrook L.I. Call 516-599-1800

AUTO MECHANICS 1st 2nd and 3rd Class Call Mr. Marino shop supt of Motor Vehicles Sinclair Oil Co. — 37-28 Railroad Ave L.I.C. — EX 2-1066

RESTAURANT

Full Hong formerly The New World for the finest of Chinese food special family dinners open 7 days a week we specialize in take out orders catering for all types of parties under the personal supervision of Tommy Yven 1544 Myrtle Ave cor. Wycoff Ave Ridgewood EV 2-9689

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

H. W. FEMALE

EXP. OPERATORS Do A Full Garment Steady work, nice working conditions work near home WOMAN'S HABERDASHERS 58-19 Woodside Ave. Woodside — Mr. Liss 898-2000

PACKERS ON CONTAINERS

No experience necessary. All shifts day afternoon & evening 8-4, 4-12, 12-8 — steady work nice working conditions — SEALRIGHT COMPANY INC. Route 303 Orangeburg N.Y. (914) EL 9-3500.

EXP OPERATORS Must do a Complete Garment Steady All Year Round EMI CAR 181 E 108th Street N.Y.C. Tel. 534-9239 — Work near Home

GIRLS - WOMEN Warehouse Help no experience necessary Day Shift 8:30 AM to 5 PM excellent benefits MERCER ENTERPRISES 536 Broad Hollow Road Melville, L.I. off L.I. Expressway on Route 110 — Call: 516-694-8990

CLERK TYPIST Steady permanent work - liberal fringe benefits - profit sharing MARINE OPTICAL MFG. CO 28 Mahler Road Roslindale, Mass. 617-524-5100

Cook & Chambermaid Waitress for Catholic rectory in Bergen Co., N.J. 20 min fr GW Bgidge. Courpl considered, salary open, recent refs. Blue Cross/Blue Shield Mahor med life insur and pension—all without cost. 201-445-6077 or write Box M 75, 350 Fifth Ave., NYC, Room 915

WOMEN

WILL TRAIN LIGHT FACTORY work 7 AM - 3:30 PM & 3:30 PM to midnight, premium pay for evening shifts Cosmetic Firm air-cond'nd. Liberal benefits, near 241st St. subway Nice Pak Products, Inc. 150 N. MacQuestin Pkway Mt. Vernon, NY

HAND SEWER Custom made Lampshades Exp pref'd or beginner to train Excel cond's. Apply in person DeMAR Lampshade Studio 5212 16th Ave., Brooklyn Call 551-8072

EXP HOUSE KEEPER Live in — Own room and TV Salary open. Take care of 4 school aged children working mother Call for interview 914-834-6103 / 914-834-8085

EXP OPERATORS ON NEGLIGEEES Must do a complete garment piece work steady Union shop MASONRY INC 10 E 21st Street New York City 10 floor AL 4-6590

Laisvės Žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekma-dieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas: Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORK Seštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyn. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

TO PLACE YOUR AD

CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

SERVICE

CANINE OBEDIENCE BY-KRAFT Housebreaking problems correction obedience training results guaranteed. We come to your home — TW 7-4447

ANNE PARNISI INC CUSTOM DRESSMAKING Original designs we also do alterations and redesigning — 150 Woodbury Road in Woodbury Call 516-692-2975

TERRACES MADE BEAUTIFUL Asphalt Vinyl Mosaic Tiles — Free estimates — J. TURNER 2423 7th Avenue N.Y.C. Call 283-6238

JOHN COESTER — Qualified Licensed Contractor for office, store, restaurant and home improvements We do excellent work, reasonable prices. Call for free estimates — VI 9-5803

BELLE CREST ADULT HOME Home Away from Home On beautiful shelter island excellent food, care and accommodations 24 hour supervision, Catholic church within the area. N.Y. certification. State Road Shelter Island — Phone 516-749-0541

THUNDER STANG TRAVEL AGENCY FREE Consultation Delivery AIRLINE TICKETS PRIVATE CAR RENTAL GROUP TOURS - CRUISES CHARTER BUS - HOTELS Open Eves. and Saturdays 122-25A New York Blvd. Cor. Baisley & N.Y. Jamaica, N.Y. 11434 723-4300 Name It We'll Arrange It

GARFIELD CUSTOM WOODWORKING Cabinets for Stores Homes and Offices ceiling wall paneling formica work furniture repair & polishing 418 C.P.W. (Corner 102nd Street) 866-4420

DISPLAY METAL CONSTRUCTION CO. General Contractors, specializing in all kinds of work. Hollywood kitchens, finished basements & alteration work — free estimates. Call 685-4738

Outstanding Buy Meat & Grocery near Pauling, N.Y. Established 75 years corner lot parking & building business 1st fl. 2 rented apartments 2nd floor. Excellent income terrific opportunity 914-878-9992 Eves 914 BR 9-8416 Asking price \$55,000.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus. Mantel & Doren, Inc. 83-12 Cooper Avenue Glendale, N. Y. 11227 Tel. 894-4188

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

LAISVĖS KOVOS METAIS

Kviečiame talkon DARBININKUI

DARBININKO administracija iš savo pusės daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. Palyginus su pirmąja kaina prieš 50 metų, DARBININKO prenumerata šandien turėtų būti triguba — apie 10 dol. Tuo tarpu DARBININKO skaitytojai gauna laikraštį už 7 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis.

Norėdama ir toliau už tą kainą DARBININKĄ išlaikyti, administracija šaukiasi talkos. DARBININKUI reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti DARBININKĄ užsisakyti.

Tam tikslui dabar skelbiamas DARBININKO vajus ir naujiem skaitytojams daroma nemaža nuolaida.

Kas prisijus 2 dol., DARBININKĄ gaus iki šių metų pabaigos. Kas prisijus 7 dol., gaus 1968 ir 1969 metams. Kas suras 5 naujus prenumeratorius, gaus dovanai lietuviškų knygų už 10 dol.

Kviečiame užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems, kurie DARBININKO dar neskaity. Paraginkite draugus bei pažįstamus, kad užsiprenumeruotų papigintai arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiems, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti. Administracija gauna nemažai tokių prašymų iš kitų kraštų ir pačios Amerikos.

DARBININKO skaitytojų talka šiais 1968 reikšmingais metais surasti naujų skaitytojų padės administracijai ilgiau išsilaikyti nekeliant DARBININKO prenumeratoros. Jei kiekvienas pasiryš prisidėti prie vajaus ir paieškoti naujų skaitytojų, nebus sunku to pasiekti.

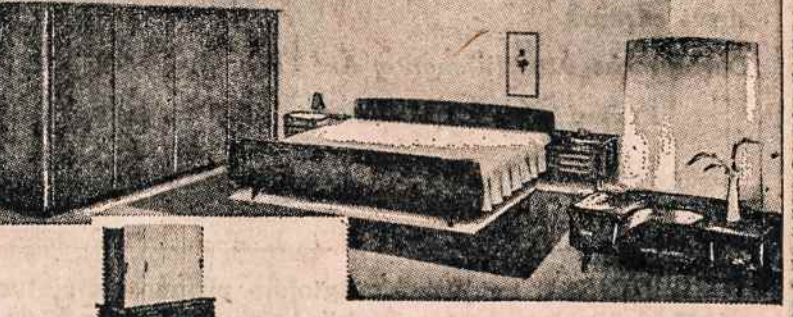
Palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedama ši atkarpa. Prašome iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Forma prašymui išsiųsti laikraštį su laukiamais duomenimis: Vardas ir pavardė, Adresas, Laikraštį užsakė, Siunčiu už prenumeratą \$, aukų \$, Viso \$.

Alfa Jeweler A. USELIS Garantuotas laikrodžių taisymas Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim. Charm Beauty Shoppe REGINA OSELIENE — Tel. 497-8865 Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas. Plaukų dažymas 267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

MEISTERIŠKA IR KULTŪRINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų miegamųjų apstatymui. Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400 (Tarpe 1-mos ir 2-ros gatvių) Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI Mūsų krautuves geriausios dėšros Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užikite — įsitikinsite! 9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

- New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047 Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068 Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210 Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116 E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801 Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677 Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552 Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154 Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Kun. dr. J. Vaišnora, MIC, išbuves Amerikoje keletą mėnesių, spalio 28 lėktuvu per Miuncheną grįžo į Romą, kur jis pastoviai gyvena, eidamas marijonų vienuolijos generalinio prokuratoriaus pareigas ir palaikydamas vienuolijos ryšius su Vatikanu.

Dr. Vytautas Vardys, Oklahomos universiteto profesorius, lapkričio 6 išskrido į Miuncheną, kur yra Sov. Sąjungai tirti instituto direktorius. Grįš lapkričio 18.

Prel. L. Tulaba, šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius, grįždamas atgal į Romą, trumpai buvo sustojęs New Yorke.

Dail. V. Rato grafikos kūrinių paroda rengiama lapkričio 24 Philadelphiaje šv. Andriejaus parapijos salėje. Dailininkas gyvena Australijoje. Praeity metų rudenį jo kūrinių paroda buvo surengta New Yorke.

Dr. J. ir A. Kazickai, dalyvavę olimpinuose žaidimuose Meksikoje, išvyko į Pietų Amerikos kraštus.

Jūratė Kazickaitė, korespondentė Vietname, per Japoniją, Vladivostoką, Sibirą buvo nuvykusi į Maskvą, Leningradą, iš ten pasiekė net Vilnių. Dabar lanko V. Europos kraštus.

Highland Parke parduodam modernus 2 šeimų namas. Įrengtas rūšys. Erdvus kiemas. Gaso šildymas. 25,000 dol. Kreiptis telef. AP 7-5521.

Laikrodininkas specialistas, lietuvis, išmokęs šio amato Šveicarijoje, taiso įvairių rūšių ir firmų laikrodžius. Darbas atliekamas naujausiais metodais ir pačiom naujausiom priemonėm. Sureguliuojamas veltui. Pasiūteiraukit prieš pirkdami naujus ir apsaugokit nuo nesąžiningų pardavėjų. Adresas: John Pašukonio knygynas, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. (Woodhaven Blvd. stotis). Darbo val. nuo 9 ryto iki 6 v.v. Tel. HI 1-7747.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00

Už kalendorių \$.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

"RŪTOS" ANSAMBLIS

kviečia visus į

Linksmavakari

kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 16 d., 7 val. vak. Lietuvių Laisvės salėje 269 2nd St. Elizabeth, N. J.

Programoje:

Solistai: Florencija Schirm, Liudas Stukas ir kiti; Dvi mamytės ir dvi dukrytės; įvairūs kvartetai, duetai ir kita; Ansamblio mišrus, moterų ir vyrų chorai. Programą praves akt. Vitalis Žukauskas. Sokiams gros Gene Mitchko orkestras. Veiks turtingas gėrimų ir užkandžių bufetas. Bilietai 3 dol.; tik šokiams — 2 dol. Bilietus galima įsigyti pas "Rūtos" ansamblio narius, Laisvės salėje ir prie įėjimo.

Laukiame visų atsilankant!

Apie PLB veiklos planus bus kalbama simpoziume, kurį rengia Liet. Fronto Bičiuliai lapkričio 9, šeštadienį, Maspetho lietuvių parapijos salėje. Pradžią 3:30 v. Bus paliečiami šie klausimai: tėvynės reikalai — referuoja Vytautas Volertas; lietuvių parapijų reikalai — referuoja Antanas Sabalis; jaunimo reikalai — referuoja Jūra Gailiūšytė-Viesulienė. Moderuoja Vytautas Vaitiekūnas. Visi kviečiami į simpoziumą atsilankyti. Vakare toje pačioje salėje — partizanų prisiminimas, vakarienė ir šokiai. Sokiama groja Kazlo orkestras.

Šaukiamas Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas

Lapkričio 30 ir gruodžio 1 Waldorf Astoria viešbutyje New Yorke LMKF kviečia savo klubų atstovų suvažiavimą, kur bus išrinkta nauja LMKF valdyba.

Kartu bus paminėtos dvi sukaktys —

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų ir LMKF 20 kovos metų už Lietuvos išlaisvinimą sukaktis.

1947 yra LMKF įkūrimo metai. Kaikurie Federacijos klubai šią sukaktį atžymėjo praėjtais metais. Tačiau LMKF valdyba pasirinko šiuos metus, norėdama šį įvykį įamžinti Lietuvos nepriklausomybės jubiliejiniais metais.

Paskaita ir paroda

Suvažiavime vedamąją kalbą sutiko pasakyti nauja General Federation of Women's Clubs pirm. Mrs. Walter Varney Magee. Taip pat ruošama lietuvių moterų dailininkų paroda, kuria rūpinasi mūsų menininkės M. Zukauskienė ir A. Vitkauskaitė-Merker. Pirmoji šios rūšies paroda LMKF buvo surošta 1963 New Yorke. Tai buvo pati pirmoji lietuvių moterų dailininkų paroda, surošta rytiniame Amerikos kraštyje.

Klubų veikla

20-ties metų laikotarpis, rodos, tik akimirka, tačiau LMKF spėjo stipriai susicementuoti per savo klubus, kurie šiandien veikia įvairiose Amerikos valstybėse, Europoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Kana-

doje. Federacija palaiko gerus ryšius su įvairiomis svetimtaučiu moterų organizacijomis, būtent su estų, latvių, ukrainiečių moterų klubais, su Lietuvių Katalikių Organizacija, su Baltijos Moterų Taryba, nes šios organizacijos taip pat kovoją dėl savo tautų laisvės. LMKF Baltijos Moterų Taryboje turi savo nuolatinę atstovę, kuriai kas treji metai tenka PMT pirmininkės pareigos.

Tarptautiniuose suvažiavimuose

Nuo 1950 LMKF atstovės kiekvienais metais dalyvauja GFWC tarptautiniuose moterų suvažiavimuose, kurie vyksta įvairiuose Amerikos miestuose, kartais užsienyje.

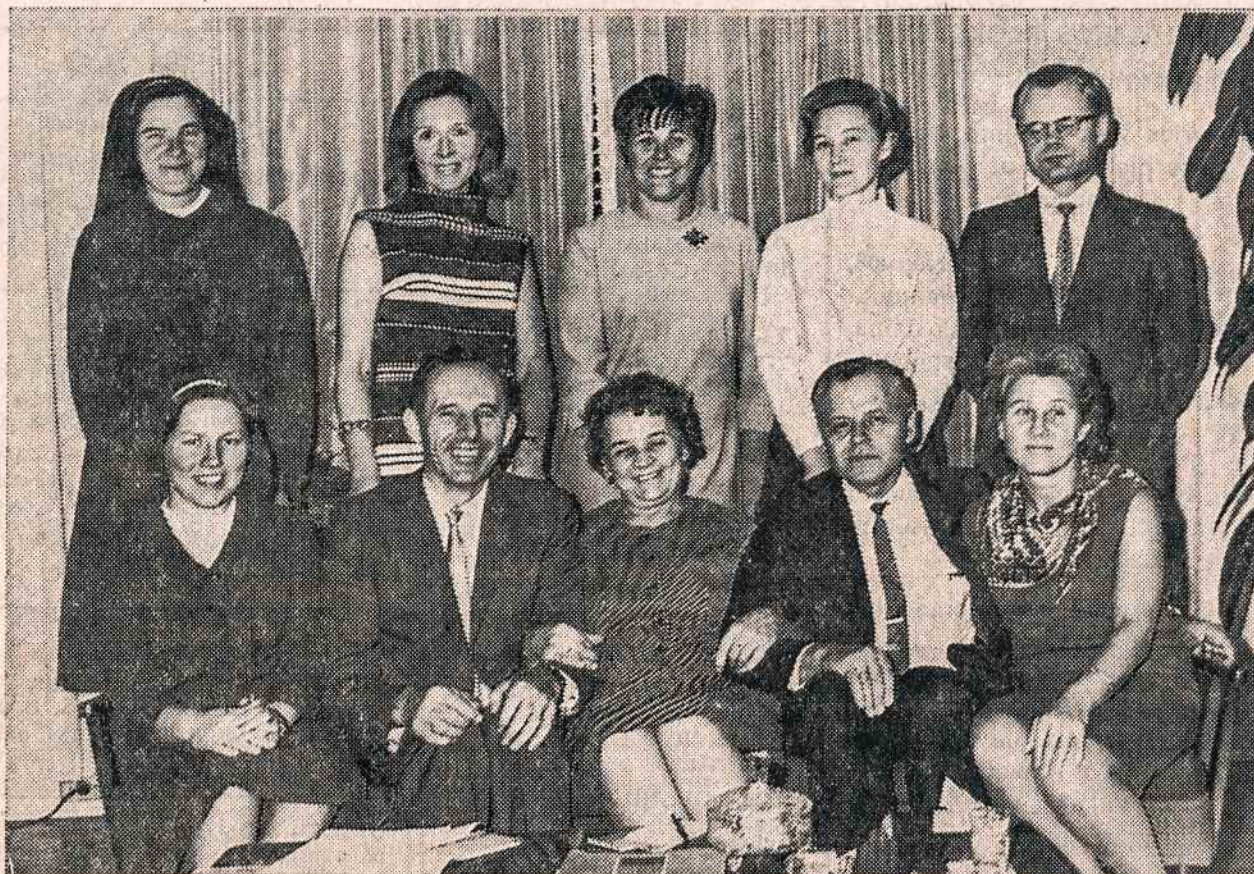
Kiekvieną kartą LMKF atstovė tuose suvažiavimuose apeliuoja į laisvojo pasaulio moteris, prašydama užtarimo ir paramos lietuvių kovai dėl savo tautos laisvės. Taip pat išdalyjama propagandinė literatūra apie sovietų kolonizaciją Lietuvoje bei kituose Baltijos kraštuose, apie žiaurias deportacijas, apie tautos rusinimą ir tautinių vertybių niekinimą.

Dažnai GFWC suvažiavimuose lietuvis suorganizuoja tautodailės parodėles, supažindindamos svetimtaučius su lietuvių kultūra, tradicijomis. Mūsų atstovų tarptautiniuose moterų suvažiavimuose pasakytos kalbos yra giliai paveikusios svetimtaučius. Taip šiandien Lietuvos laisvinimo byla yra žinoma net tolimiems Azijos kraštams, kurių moterų atstovės, grįžę iš GFWC konvencijų, referuoja savo patyrimus bei įspūdžius, atpasakoja sovietų okupacijos žiaurumus Baltijos kraštuose. Reikia pridurti, kad svetimtautės labai domisi lietuvių moterų savo tautos laisvinimo kova. Ar neuostabu, kad Lebane arabų spaudoje paminima Lietuvos nepriklausomybės šventė!

Memorandumai

LMKF tenka ieškoti vis naujesnių, efektingesnių Lietuvos laisvinimo priemonių. Neginčijamos reikšmės turi LMKF memorandumai bei protestai, siunčiami aukštesni valstybių pareigūnams, nušviečiant sovietinio agresoriaus tikrąjį veidą. Memorandumai paruošiami, atsiradus vis naujiems sovietų mėginimams mulkinti laisvąjį pasaulį. Štai kad ir 1967 pabaigoje sovietai bandė per savo delegacijos narę Jungtinių Tautų 22-je assemblejoje — L. Diržinskaitė-Piliušenko šmeižti nepriklausomą Lietuvą. Anot L. Piliušenko pareiškimu, moterys "buržuazinėje" Lietuvoje buvo tik pavergtos juodiems darbam, neturėjo jokių teisių, visai kitaip esą sovietinėje Lietuvoje.

Negirdėtas dalykas, kad lietuvių moteris būtų šitaip pasitarnavusi savo tautos naikinimui! Į šį sovietišką pareiškimą LMKF griežtai reagojo ilgu memorandumu, kurį išsiuntinėjo visiem tos assemblejos dalyviams. Į tai gauti keli reikšmingi atsakymai. Sovietam švenčiant 50 metų bolševikinės revoliucijos sukaktį, LMKF taip

Lapkričio 3 buvo sukvietas pasitarimas, kaip paremti Putnamo seserų stovyklavietės statybą. Pasitarime dalyvavę iš k. į d. pirmoje eilėje: sesuo Monika, A. Matulaitis, A. Radziviūnienė, K. Vainius, E. Vainienė; antroje eilėje: sesuo Viktorija, p. Šulaitienė, p. Milukienė, J. Norvilienė, K. Norvilė.

Sudaromas komitetas Putnamo stovyklos statybai remti

Lapkričio 3 į New Yorką atvyko dvi Putnamo vienuolyno seserys. Jos dalyvavo specialiaime susirinkime, kurį dr. Br. Radzivano namuose sukvietė Putnamo seserų rėmėjų pirmininkas A. Matulaitis.

Seserys atvykusios ant stalo padėjo savo rūpesčius ir planus.

Tie rūpesčiai yra: kaip pastatyti stovyklavietę jaunimui?

Žinia, mergaičių vasaros stovyklos Putnamo vienuolyno sodyboje rengiamos jau 25 metai. Patalpos stovyklai nepritaikytos. Per ankšta.

Jau seniai galvota, kalbėta ir net studijuota, kaip pasistatyti stovyklavietę — atskirų pastatų junginį, kur būtų patogų mergaitėms stovyklauti, kur galėtų suvažiuoti ir kitas jaunimas.

Lietuviškų kalėdinių kortelių galima gauti Darbininko administracijoje. Dėžutė iš 15 kortelių kainuoja 1.25 dol. Prašoma iš anksto užsisakyti, kad laiku galėtumėte išsiųsti.

Parduodami nauji ir meniški tautiniai drabužiai po 100 dol. Dydis: 14 ir 16. Skambinti vakarais 849-1409.

Paieškomas jaunas žmogus, kuris norėtų išmokyti, kaip taisyti namų šildymą, stogam uždėti vandentekius. Tuo pačiu laiku bus gerai apmokamas. Primumas į darbą ir kuris jau turi praktikos. Darbo valandomis skambinti EV 3-9181.

Lietuvių rajone parduodamas 3 šeimų namas. Naujas gazo šildymas. Arti Jamaica traukinio Crescent stoties. Vienas 6 kambarių butas jau laisvas. Kitą dviejų butų nuoma padengia visas išlaikymo išlaidas, mokesčius ir skolą. Skambinti po 7 val. vak. (516) 536-4484.

Darbininkas, prisintus adresa, vieneriem metam siunčiamas dovanai jaunavedžiam ir Dėdės Samo tarnautojam-kariam. Administracija laukia Jūsų adresu.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

pat reagojo memorandumais, pagrįstai išvardindama, kokį chaosą pasaulyje atnešė raudonoji sovietų revoliucija. Šiais metais Limoje, Peru, vykstant parlamentarų konferencijai, į kurią buvo atvykęs ir J. Paleckis iš Lietuvos, mūsų atstovė Venezueloje įteikė LMKF vardu savo valstybės delegatam naują memorandumą, kuriame išdėstyti sovietų agresiniai veiksmai Lietuvoje.

I. Banaitienė

Taip begalvojant, įsimaišė Matulaičio namų statyba — senelių prieglauda, ir ji jaunimo reikalus nustūmė tolyn. Dabar Matulaičio namai pastatyti. Liko organizuoti tik jaunimo stovyklą.

Parinkta sesuo Viktorija

Vienuolijos vadovybė tam reikalui organizuoti ir tvarkyti paskyrė visai jauną seserį Viktoriją, kuri pati dirba su mergaitėm vasaros stovyklose.

Ji turi daug entuziazmo, dirba, planuoja, organizuoja rėmėjų būrelius. Tais reikalais važinėja per lietuviškas kolonijas, susikviečia vienuolijos rėmėjus, tuos, kurie nuoširdžiai seserim padeda, kurie savo mergaites leidžia ten stovyklauti. Iš tų žmonių sudaromi talkos komitetai, kurie pasikviečia dar daugiau narių ir rinks aukus.

Kaip atrodo planai?

Ant stalo patiesti "bliuprintai" parodė, kaip atrodys toji stovykla. Ją sudarys koks 10

Sol. Janinos Liustikaitės plokštelė

Įdainuotos arijos šių operų: Adriana Lecouvreur — muz. F. Cilea; Mefistofele — A. Boito; Perly ieškotojai — G. Bizet, La Boheme — G. Puccini ir La Wally — A. Catalani. Mergaitės troškimas ir lietuviška daina — abi Fr. Chopin; Kur prapuolė tas kelelis ir Abejonės — Al. Kačanausko, Ne margi sakalėliai — J. Tallat Kelpšos, Tykiai, tykiai, viena liaudies daina, harmonizuota Br. Budriūno, ir Dobilėlis — A. Vanagaičio — V. Jakubėno.

Mono, kainą 6 dol. Šios bei kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Įsiuntimui pridedama 50 c., Kanadoje 1 dol.

Putnamo seserys Viktorija (k.) ir Monika supažindina su stovyklavietės planais. Dešinėje K. Norvilė, viduryje A. Matulaitis.

BOSTONO ŽINIOS

M.I.T. koncertinis b e n a s švenčia savo veiklos dešimtmetį. Jis nuolat užsakinėjo Bostone gyvenantiems kompozitoriam naujus kūrinius, kuriuos grodavo savo koncertuose Kresgjes auditorijoje. Jubiliejinis koncertas bus lapkričio 10 d. 3:45 v. popiet. Koncerte bus atlikti šešių kompozitorių kūriniai, — jų tarpe ir Jeronimo Kačinsko "Transcendentinės išraiškos".

Melrose simfoninio orkestro koncertas bus lapkričio 23 d. 8 v.v. Diriguoja Jeronimas Kačinskas. Programoje Mozarto operos "Figaro vestuvės" overtiūra, Beethoveno koncertas Nr. 5 fortepijonui su orkestru. Fortepijonu skambina Kenneth Wolf, grojęs J. Kačinsko "Atspindžius" kompozitoriaus jubiliejiniam koncerte Jordan salėje. Antroje koncerto dalyje bus atlikta Čaikovskio Šeštoji simfonija.

Kapt. A.J. Namasky, Jr. kuris tarnauja Amerikos aviacijoje, apdovanotas medaliu už pasižymėjimą tarnyboje. Kapitonas Namasky yra aviacijos štabo karininkas, anksčiau buvęs Havajuose, dabar — Texas. Jo tėvai — Kotryna ir Adolfas Namaksiai, gyvena Newton Centre, Mass., ir turi nekilnojamojo turto prekybą (Real Estate).

Lietuvos kariuomenės minėjime, kuris bus lapkričio 10 Liet. Piliiečių draugijos salėje, paskaitą skaitys Juozas Audėnas, Vilko vicepirmininkas.

Lituanistinės mokyklos banketas bus lapkričio 16 Liet. Piliiečių draugijos salėje.

Parengimai New Yorke

Lapkričio 9, šeštadienį — Lietuvių Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas 1 v. popiet Maspetho parapijos salėje. Vakarienė ir šokiai 8 v.v. ten pat.

Lapkričio 17, sekmadienį — Lituanistikos pedagoginių kursų studentai ir tėvų komitetas ruošia tautodailės parodą Apreisikimo parapijos salėje, 12 v. popiet.

Lapkričio 30, šeštadienį ir gruodžio 1, sekmadienį — Lietuvių Moterų Federacijos suvažiavimas: Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo 50 metų jubiliejaus minėjimas ir LMKF 20 metų veiklos sukakties iškilmės. Vieta: Waldorf Astorijos viešbutis New Yorke.

Gruodžio 8, sekmadienį — Tyliosios Bažnyčios paminėjimas — Koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje. Pradžią 4 v. popiet. Rengia Liet. Reilginė šalpa, Liet. Katalikių Moterų Kultūros draugija ir Vargonininkų -Muzikų Sąjunga.

Gruodžio 31, antradienį — Naujųjų Metų sutikimas, Saieva salėje, 260 Knickerbocker Ave., Ridgewood, N. Y. Rengia Laisvės Žiburio radijo klubas.

Vasario 8, šeštadienį — Užgavėnių vakaras. Rengia New Yorko ateitininkai Maspetho lietuvių parapijos salėje.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivanui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telef. HI 1-9720.